

OTDK - DOLGOZAT

2015

**MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB PIACI RÉSZESÉDÉSEL
RENDELKEZŐ BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGAINAK ÖSSZEHAJONLÍTÓ
GAZDASÁGI ELEMZÉSE (2008-2012)**

COMPARATIVE ECONOMIC ANALYSIS ABOUT THE INSURANCE
COMPANIES, WHICH HAVE THE LARGEST MARKET SHARE IN
HUNGARY (2008-2012)

KÉZIRAT LEZÁRÁSA

2013. OKTÓBER 27.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	1
1. TÉMAFELVETÉS	3
2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS	5
2.1. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK A PÉNZÜGYI RENDSZERBEN	5
2.1.1. A biztosító társaságok felügyeleti szervei	5
2.1.2. A biztosító társaságokat szabályozó törvények	6
2.1.3. A biztosító társaságok.....	6
2.1.4. A biztosítás fogalma	7
2.1.5. Biztosítási szerződés	7
2.1.6. A biztosítás szereplői	7
2.1.7. A biztosítások fajtái	8
2.2. ELEMZÉS MUTATÓSZÁMOKKAL-KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK PÉNZÜGYI, SZÁMVITELI SAJÁTOSságaira	9
2.2.1. Az éves beszámoló	9
2.2.2. A gazdasági elemzés	16
2.3. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK JELENLÉTE MAGYARORSZÁGON.....	23
2.3.1. A biztosító társaságok piaci részesedése 2008 és 2012 között	24
2.3.2. Az élet és nem-élet biztosítások megszűlése 2008 és 2012 között	26
3. ANYAG ÉS MÓDSZER.....	29
4. EREDMÉNYEK ÉS AZOK ÉRTÉKELÉSE	31
4.1. A LEGNAGYOBB BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK RÖVID TÖRTÉNETEINEK BEMUTATÁSA (2012 PIACI RÉSZESÉDÉS ALAPJÁN).....	31
4.1.1. Az Allianz Hungária Biztosító Zrt. bemutatása	31
4.1.2. A Generali – Providencia Biztosító Zrt. bemutatása	32
4.1.3. A Groupama Garancia Biztosító Zrt. rövid bemutatása	32
4.2. VAGYONI HELYZET ELEMZÉSE	33
4.2.1. Tőkeerősség	37
4.2.2. Kötelezettségek aránya	38
4.2.3. Biztosítási tartalékok aránya a teljes forrás értékéhez képest.....	38
4.2.4. Céltartalékok aránya	39
4.2.5. Befektetett eszközök fedezete	40
4.2.6. Tőkemultiplikátor	40
4.2.7. Saját tőke / Jegyzett tőke aránya	41
4.3. PÉNZÜGYI HELYZET ELEMZÉSE.....	42
4.3.1. Likviditási helyzet	42
4.3.2. Adósságállomány aránya	43
4.3.3. Saját tőke aránya	44
4.3.4. Adósság állomány fedezettsége	44
4.4. JÖVEDELMEZŐSÉG ELEMZÉSE	45
4.4.1. Bevétel arányos jövedelmezőség	49
4.4.2. Árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók	50
4.4.3. Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók	52
4.4.4. Élőmunka arányos jövedelmezőség	54
4.4.5. Saját tőke hozama (ROE)	55
4.4.6. Eszközarányos megtérülés (ROA)	56
4.4.7. Marginális jövedelem (ROS)	57
4.5. BIZTOSÍTÓK SAJÁTOS SPECIÁLIS MUTATÓI	58
4.5.1. Díjbevétel arányos nyereség.....	58
4.5.2. Biztosítási bevétel arányos nyereség	59

4.5.3. Bruttó kárhányad mutató.....	59
4.6. LAKOSSÁGI FELMÉRÉS A BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSÉRŐL	60
5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK.....	63
ÖSSZEFOGLALÁS	65
SZAKIRODALMI JEGYZÉK	67
MELLÉKLET	I
1. melléklet Allianz Hungária Biztosító Zrt. mérlegeinek eszköz oldala 2008 és 2012 között.....	I
2. melléklet Allianz Hungária Biztosító Zrt. mérlegeinek forrás oldala.....	II
3. melléklet Allianz Hungária Biztosító Zrt. – Eredménykimutatásai.....	III
4. melléklet Generali - Providencia Biztosító Zrt. mérlegeinek eszköz oldala 2008 és 2012 között	V
5. melléklet Generali-Providencia Biztosító Zrt. mérlegeinek forrás oldala	VI
6. melléklet Generali-Providenci Biztosító Zrt. Eredménykimutatásai.....	VII
7. melléklet Groupama Garancia Biztosító Zrt. mérlegeinek eszköz oldala 2008 és 2012 között .	IX
8. melléklet Groupama Garancia Biztosító Zrt. mérlegeinek forrás oldala 2008-2012 között.....	X
9. melléklet Groupama Garancia Biztosító Zrt. Eredménykimutatásai	XI
10. melléklet Kérdőív	XII

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: A számviteli mérleg és a biztosító intézetek által használt mérleg közötti hasonlóságok és különbségek.....	11
2. ábra: A számvitel törvény alapján és a biztosító társaságok által használt eredménykimutatások közötti hasonlóságok és különbségek.....	13
3. ábra: A piaci részesedés megoszlása (1,5% feletti részesedéssel rendelkező társaságoknál)	25
4. ábra: A piaci részesedés megoszlása társaságonként a 2012-es évben (2% feletti részesedéssel rendelkezők)	26
5. ábra: A biztosítóknál kötött élet és nem-életbiztosítások piaci részesedése társaságonként a 2008-as évben (1,5% feletti részesedéssel rendelkezők)	27
6. ábra: A biztosítóknál kötött élet és nem-életbiztosítások piaci részesedése társaságonként a 2012-es évben (2% feletti részesedéssel rendelkezők)	28

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat: Saját tőke változása abszolút értékben és százalékosan.....	33
2. táblázat: Kötelezettségek változása abszolút értékben és százalékosan	34
3. táblázat: Befektetett eszközök változása abszolút értékben és százalékosan	35
4. táblázat: Követelések változása abszolút értékben és százalékosan.....	36
5. táblázat: Forgóeszközök változása abszolút értékben és százalékosan	36
6. táblázat: A Tőkeerősség alakulása 2008 és 2012 között százalékosan.....	37
7. táblázat: A kötelezettségek arányának alakulása 2008 és 2012 között százalékosan.....	38
8. táblázat: Biztosítási tartalékok aránya 2008 és 2012 között százalékosan kifejezve	39
9. táblázat: Céltartalékok arányának alakulása 2008 és 2012 között százalékosan.....	39
10. táblázat: Befektetett eszközök fedezete 2008 és 2012 között.....	40
11. táblázat: Tőkemultiplikátor aránya 2008 és 2012 között.....	40

12. táblázat: Saját tőke és a jegyzett tőke arányának százalékos bemutatása.....	41
13. táblázat: Likviditási helyzet 2008 és 2012 között	42
14. táblázat: Az adósságállomány arányának százalékos változása 2008 és 2012 között	43
15. táblázat: Saját tőke arányának százalékos változása 2008-2012 között	44
16. táblázat: Az adósságállomány fedezettségének alakulása 2008 és 2012 között.....	44
17. táblázat: Díjbevétel %-os alakulása 2008 és 2012 között.....	45
18. táblázat: A szerződésszámok százalékos alakulása 2008 és 2012 között.....	46
19. táblázat: A bruttó díj százalékos változása 2008-2012 között.....	46
20. táblázat: Károk ráfordításainak százalékos alakulása 2008-2012 között	48
21. táblázat: Az adózott eredmény értékeinek százalékos változása	48
22. táblázat: Az átlagos fedezeti hányad értékei nem-élet és életbiztosításoknál %-osan.....	49
23. táblázat: Az átlagos fedezeti hányad %-os alakulása összesítve 2008-2012 között.....	50
24. táblázat: Bevétel arányos üzleti eredmény nem-élet és életbiztosításoknál százalékosan kifejezve 2008-2012 között.....	51
25. táblázat: Bevétel arányos üzleti eredmény 2008 és 2012 között %-osan kifejezve	51
26. táblázat: Bevétel arányos szokásos vállalkozási eredmények százalékosan	52
27. táblázat: Bevétel arányos szokásos vállalkozási eredmény %-osan összesítve.....	52
28. táblázat: Tőkearányos üzleti eredmények nem-élet és életbiztosításoknál százalékosan kifejezve	53
29. táblázat: A tőkearányos üzleti eredmény alakulása %-osan 2008 és 2012 között.....	53
30. táblázat: Tőkearányos adózás előtti eredmények 2008 és 2012 közötti időszak alatt	54
31. táblázat: Élőmunka ráfordítással arányos jövedelmezőség nem-élet és életbiztosításoknál százalékosan kifejezve	54
32. táblázat: Élőmunka ráfordítás arányos jövedelmezőség összesen %-osan kifejezve	55
33. táblázat: A saját tőke hozamának alakulása százalékosan 2008-2012 között	56
34. táblázat: Az eszközarányos megtérülés mutató értékei százalékosan kifejezve.....	56
35. táblázat: Marginális jövedelem %-os alakulása az élet és nem-életbiztosításoknál	57
36. táblázat: Marginális jövedelem százalékos alakulása 2008-2012 között	57
37. táblázat: Díjbevétel arányos nyereség alakulása százalékosan 2008 és 2012 között	58
38. táblázat: Biztosítási bevétel arányos nyereség alakulása százalékosan.....	59
39. táblázat: A bruttó kárhányad százalékos alakulása 2008 és 2012 között	60

BEVEZETÉS

Dolgozatom fő témájának a biztosító társaságok gazdasági, piaci helyzetelemzését választottam. A Generali-Providencia Biztosító Zrt.-nél töltött kötelező szakmai gyakorlatom rávilágított ugyanis arra, a biztosító társaságok gazdasági helyzetének vizsgálata mennyire aktuális témát kínál. Többször is megfogalmazódott bennem az a kérdés, hogy a gazdasági hatások és az emberek véleménye milyen mértékben függ össze, találhatunk-e kapcsolatot a társaságok vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzete és a biztosítási szerződéskötési hajlandóság között. Ezért is döntöttem úgy, hogy dolgozatom írása keretében ezzel a témával fogok foglalkozni, megvizsgálva a társaságok sikeressége milyen mértékben befolyásolja az embereket és az eredményességük hogyan alakul a gazdasági válság kezdete óta.

A biztosítások kapcsán a bizalom kiépülése érdekében fontos, hogy megfelelően ismerjük az adott társaság teljesítményét, és teljes mértékben informálva legyünk az általunk kötött biztosítási szerződés tartalmáról. Tudni kell, kivel kötünk szerződést, és ez a szempont fordítva is igaz, hiszen az információ egy biztosító társaság számára is nagyon fontos, tudnia kell azt, hogy az adott személy esetében mekkora a kockázata a káresetek felmerülésének. Egy biztosító társaság életében nagyon fontos, hogy megfelelő mennyiségű információ álljon rendelkezésre, ami a hirtelen bekövetkező lehetőségeknél, választásoknál segít a megfelelő döntés meghozatalában és ezekkel együttvéve is a sikeres gazdálkodás egyik legalapvetőbb feltétele. Az információk a döntések inputjaiként értelmezhetők, és a gyakorlati életben ugyanúgy nélkülözhetetlenek, mint a vállalat működéséhez szükséges más erőforrások. (NÁBRÁDI-PUPOS, 2010)

A gazdasági válság miatt folyamatosan figyelemmel kell tartani a különböző döntések, változások milyen hatással voltak az adott társaság életében, az egyes szakaszok milyen mértékben változtatták meg annak vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, mennyire tudta fedezni kiadásait.

Mindezeket figyelembe véve dolgozatom célja is ez volt, bemutatni a napjainkban Magyarországon működő biztosító társaságok piaci részesedésének megoszlását, majd kiválasztva a három legnagyobb társaságot, azok speciális számviteli előírásainak és ezáltal sajátos pénzügyi mutatóinak összegyűjtésével elemzem és értékelem a 2008-2012 években nyújtott teljesítményüket.

A gazdasági számítások segítségével nyomon követhető a biztosító társaságok 2008-2012 évre vonatkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének elemzése. Szerettem volna azonban azt is megtudni, hogy az emberek véleménye ezekről a társaságokról mennyiben tükrözi a vizsgált öt év teljesítményét. A végzett kérdőíves felmérés segítségével arra kerestem a választ, az emberek affinitása a biztosítási szerződéskötés tekintetében összhangban van-e a vizsgált társaságok gazdasági helyzetével.

Vizsgálataim segítségével igazolni szerettem volna azon feltevésemet, mely szerint az emberek által legismertebb és legmegbízhatóbbnak tartott biztosító társaságok megszolgálták a társadalom bizalmát, és valóban stabil tőkeszerkezettel, nyereségesen működnek.

1. TÉMAFELVETÉS

Napjainkban vitathatatlan a biztosító társaságok jelenléte a társadalom szerepvállalói körében, néhány ember életében létük sorsfordító hatásra is képes, így az élet egyes pillanataiban nagyon nagy segítséget nyújthat az adott biztosítási szerződés megléte. Azonban nem elég a biztosítási szerződést megkötni, annak feltételeit is teljesíteni kell, mindkét fél részéről.

A vállalkozások, gazdasági társaságoknak az önálló gazdálkodásához, a tevékenységük folytatásához vagy a bővítéséhez, az eredményes működéséhez, tehát mindazon folyamatokhoz, amelyekhez döntések kapcsolódnak információkra van szükségük. Ahhoz pedig, hogy a vállalat vezetői képesek legyenek meghozni a vállalkozás számára legmegfelelőbb döntéseket, elengedhetetlen a vállalkozás gazdasági helyzetének pontos ismerete. (SZŰCS-NAGY, 2004)

Mindez érvényesül a vizsgált szektor tekintetében is. Ezeket az információkat esetünkben a számviteli nyilvántartások és a segítségükkel készített gazdasági elemzések biztosítják, amelyeket a mérleg és az eredménykimutatások alapján tudunk elkészíteni. Fontos szempont, hogy az információk kellő mértékben rendelkezésre álljanak úgy a belső és a külső személyek részére egyaránt, hiszen ezek határozzák meg a legjobban a cég jövőjét, sikerességét az elkövetkezendő időszakokra. A biztosító társaságoknál is hasonló a helyzet, mivel ha a belső dolgozók az elemzéseket figyelemmel kísérik, fejleszthetik tevékenységüket, javíthatják teljesítményüket, növelhetik a jövedelmezőségüket. A külső személyek számára azért fontosak ezek az információk, mert ezek segítségével könnyen megállapíthatják mennyire érdemes befektetni az adott társaságnál, részvényt vásárolni vagy megtakarításként elhelyeznie ott a pénzét meghatározott időre. A mutatók segítségével megfelelő döntéseket hozhatunk a jövőben elvégzendő feladatok kitűzésénél, meghatározhatjuk mennyire fogunk tudni teljesíteni, a jelen vagy a közelmúlt állapotot figyelembe véve, milyen mértékben fognak változni az eladott biztosítások mértékei és hogyan tudunk jobb árakat vagy kelendőbb termékeket ajánlani.

Magyarországon a biztosítási piacon 2008-2012 között átlagosan 31 magyarországi székhellyel rendelkező biztosító társaság működött. A társaságok közt éles rivalizálódás érződik, bár a MABISZ a biztosítók termékeinek árát egyformának határozza meg, és ezáltal az árban nem jelennek meg túlzott különbségek, mégis a társaságok sikerességüket a különböző kiegészítő részekkel próbálják meg kiemelni, amelyek segítségével áraikat is tudják módosítani

a versenytársakéval szemben. Míg egyes társaságok az alacsony árakkal próbálják megnyerni vevőiket, mások a termékpaletta minél komplexebb és nagyobb lefedésével igyekeznek minél több ügyfelet szerezni, hiszen nem minden esetben az ár a fontos, hanem sok esetben jelentősebb szempontot képvisel egy termék minél komplexebb használhatósága szükség esetén.

Ezen biztosító társaságok piaci részesedését figyelemmel követve célom volt megállapítani, és rangsorolni az elmúlt 5 év során, Magyarországon melyik volt az a három biztosító társaság, amelyek a legnagyobb gazdasági teljesítményt érték el. Ezen három legmagasabb piaci részesedéssel rendelkező biztosító társaságot kiválasztva és történetükkel megismerkedve egy olyan elemzéssel folytatom dolgozatomat, melyből kitűnik, hogy az adott évben melyik társaságban milyen mértékű volt a biztosítási szerződések kötésének aránya és ezek alapján milyen eredményeket sikerül realizálniuk. Az éves beszámolójuk adatait felhasználva a gazdasági mutatók segítségével, vagyoni, pénzügyi és a jövedelmezőségi helyzet elemzésével betekintést nyújtok a társaságok sikerességének okaiba. A 101 válaszadó bevonásával készült kérdőíves elemzés segítségével azon hipotézisemet igyekeztem alátámasztani, miszerint a társaságok sikeressége, nyereséges működése kapcsolatban áll az emberek biztosítási szerződéskötési affinitásával.

2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

2.1.BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK A PÉNZÜGYI RENDSZERBEN

„Az első magyar tulajdonú biztosítási társaság 1857-ben az Első Magyar Általános Biztosító Társaság volt. Egy évre rá megszületett a gyári viszontbiztosító egyezmény a Generali vezetésével.” (HORINKA-LUTTENBERGER, 2005)

„A piacok liberalizálódása után komoly fejlődésnek indult hazánkban a biztosítási piac. A biztosítók törvényekkel szabályozott körülményekkel (Bit) és felügyeleti rendszerrel (PSZÁF) működnek, szerepük az intézményi befektetők körében igen nagy, hiszen egyre növekvő volumenű, hosszútávra befektethető tőkével rendelkeznek. A hosszú távra való kihelyezési képesség a piac fejlődése szempontjából is igen fontos, hiszen így az állam hosszú távú forráshoz juthat állampapír-kibocsátással, mivel a biztosítóknak befektetésre rendelkezésre álló pénzeik jelentős részét állampapírba kell helyezniük, s ez ügyfeleik biztonságát növeli és az állam finanszírozását is lehetővé teszi.” (BACH et. al, 2008)

2.1.1. *A biztosító társaságok felügyeleti szervei*

A **MABISZ** a Magyarországon működő biztosítók és biztosítási tevékenységgel foglalkozó egyéb intézmények szakmai védelmi szerve, 1990-ben alapították.

„A szövetség tagja lehet minden, a Magyar Köztársaság területén működő biztosítóintézet, biztosítótársaság, biztosító szövetkezet, biztosítási egyesület, valamint minden egyéb olyan jogi személy, amely a Magyar Köztársaság területén engedéllyel magánbiztosítási tevékenységet folytat.” (BACH et. al., 2008)

A **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete** az Európai Unió felügyeleti közösségének tagjaként, az integrálódó pénzügyi piacon biztosítja a pénzügyi piacok megbízható, folyamatos és átlátható működését, erősíti a pénzügyi piacok iránti bizalmat, előmozdítja a pénzügyi piacok tisztességes versenyen alapuló fejlődését, védi a piaci szereplők jogos érdekeit, szolgálja a fogyasztói döntések kockázatának csökkentését a szükséges információk hozzáférhetőségének biztosításával, aktívan részt vesz a pénzügyi bűnözés visszaszorításában. (BACH et. al., 2008) METROPOL (2013.okt.2) újságban olvastam, hogy október elseje óta a jegybank látja el a pénz-, tőke- és biztosítási piac felügyeletét, továbbá a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) eddigi fogyasztóvédelmi és piacfelügyeleti funkcióit.

Az összevonás következményeként a nemzeti bankon belül létrejövő Pénzügyi Stabilitási Tanács feladata egyebek mellett az, hogy a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitása érdekében figyelemmel kísérje a rendszer egészének, illetve a pénzügyi piacoknak a stabilitását, számba vegye és elemezze a pénzügyi közvetítőrendszert veszélyeztető kockázati tényezőket, valamint nyomon kövesse a nemzetközi és az európai piacokon zajló fejleményeket.

Az Országgyűlés szeptember 16-án fogadta el a Magyar Nemzeti Bankról (MNB) szóló törvényt, amely összevonja a jegybankot és a PSZÁF-ot, az utóbbi megszüntetésével.

2.1.2. A biztosító társaságokat szabályozó törvények

A biztosítási szerződésekre alkalmazandó legfontosabb szabályokat:

- a Ptk. (Polgári Törvénykönyv)
- a Bit. (Biztosítóintézetekről és biztosítási tevékenységről szóló törvény) tartalmazza.

A Bit. határozza meg például a biztosítási szerződés minimális feltételeit, a biztosítót a szerződés megkötése előtt a szerződő fél irányában történő tájékoztatási kötelezettség szabályait. (ZAVODNYIK, 2005)

„A Bit. mint a biztosítási közjog alapjának minősülő jogszabály szabályozza a biztosítás alapintézményeit, a biztosítási piac szereplői piacra lépésének és működésének (a tevékenységi engedély megszerzésének a személyi, tárgyi, pénzügyi) feltételeit, külön kitérve pl. a tulajdonszerzés és a biztosítási titok szabályaira, valamint az állami felügyelő hatóság jogállását, feladatait, engedélyezési, ellenőrzési és intézkedési jogosítványait.” (ZAVODNYIK, 2005)

2.1.3. A biztosító társaságok

„Biztosítási tevékenységet kizárólag biztosító végezhet, csak részvénytársasági, biztosítási szövetkezeti, illetőleg biztosítási egyesületi formában lehet folytatni. Emellett külföldi székhelyű biztosítók fióktelepük útján is folytathatnak biztosítási tevékenységet.

A Magyar Köztársaság területén biztosító az alábbi szervezeti formákban alapítható:

1. **Részvénytársaság:** a biztosító részvénytársaság az engedélyezett biztosítási ágon belül a biztosítási tevékenységet teljes körűen végezheti.
2. **Szövetkezet:** legalább 10 tag alapíthat, cégnevében, hirdetésben vagy bármely más módon használt elnevezésében köteles egyértelműen utalni arra, hogy szövetkezeti formában tevékenykedik.

3. **Egyesület:** olyan önkéntesen létrehozott, kölcsönösségi alapon működő szervezet, amely kizárólag tagjai részére, nyereségérdekeltség nélkül, a tagsági hozzájárulás ellenében, a biztosítási feltételekben meghatározott biztosítási események bekövetkezése esetében, biztosítástechnikai elvek alapján, előre meghatározott szolgáltatást nyújt.
4. **Harmadik országbeli magyarországi fióktelepe:** az engedélyezett biztosítási ágon belül a biztosítási tevékenységet teljes körűen végezheti.” (BACH et. al, 2008)

2.1.4. A biztosítás fogalma

„A biztosítás lényegi eleme a kockázat, illetőleg a kockázat biztosítók általi átvállalása. A kockázat a biztosítási eseménnyel kapcsolatosan is jelentőséggel bír, hiszen a kockázat úgy is meghatározható, hogy az nem más, mint annak bizonytalansága, hogy a biztosítási szerződésben meghatározott (biztosítási) esemény bekövetkezik-e vagy sem.” (ZAVODNYIK, 2005)

A Bit 4.§ a biztosítási tevékenység biztosítási szerződésen, jogszabályon vagy tagsági jogviszonyon alapuló kötelezettségvállalás, amely során a tevékenységet végző megszervezi az azonos vagy hasonló kockázatoknak kitett személyek közösségét (veszélyközösség), matematikai és statisztikai eszközökkel felméri a biztosítható kockázatokat, megállapítja és beszedi a kötelezettségvállalás ellenértékét (díját), meghatározott tartalékokat képez, a létrejött jogviszony alapján a kockázatot átvállalja és teljesíti a szolgáltatásokat.

2.1.5. Biztosítási szerződés

PTK. 536.§ (1) „Biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összeg megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére, a biztosított, illetőleg a másik szerződő fél pedig díj fizetésére kötelezi magát.”

2.1.6. A biztosítás szereplői

Biztosító társaság szerepe a szerződésben (szolgáltató)

„A biztosító az a gazdasági szervezet, amely az ügyfelek potenciális biztosítási szükségleteit felméri, létrehozza a veszélyközösséget, megalkotja a biztosítási szerződés

általános feltételeit, megállapítja a valószínűség-számítás módszerével a biztosítás elvállalásának megfelelő tőkeszükségletet, ennek megfelelően díjat kalkulál, a konkrét szerződések tekintetében helytáll, a bekövetkezett és be nem következett, de várható károkra tartalékot képez, és a bekövetkezett biztosítási eseményeket követően szolgáltatást nyújt. A biztosító ezt a tevékenységét az egyes biztosítási szerződéseken keresztül valósítja meg.” (BACH et. al., 2008)

„A Bit. 3. § 10. pontja szerint biztosító az a szervezet, amely a hatályos jogi szabályozás, valamely hatályos tagállami szabályozás szerint biztosítási és azzal közvetlenül összefüggő tevékenységre jogosult.” (BACH et. al., 2008)

Szerződő

„A szerződő a biztosítási szerződést megkötő és a díjfizetést vállaló, illetve teljesítő személy. Mindkettő lehet természetes vagy jogi személy. A biztosított és a szerződő gyakran ugyanaz a személy. Mindkettőnek érdekeltnek kell lennie a biztosított kockázat elhárításában.” (HORINKA – LUTTENBERGER, 2005)

Biztosított

A biztosított az, akinek a személye, egészsége, testi épsége, illetve valamely vagyontárgya vagy vagyoni érdeke biztosításra kerül.

Nem kizárt, hogy több biztosítottja is legyen egy biztosítási szerződésnek és a feltételek döntenek el, hogy a biztosítottak milyen formában, milyen arányban jogosultak a biztosító szolgáltatására. (BACH et. al., 2008)

2.1.7. A biztosítások fajtái

Életbiztosítások

Az életbiztosítás olyan személybiztosítási szerződés, amely alapján a biztosító kötelezettséget vállal a szerződésben meghatározott biztosítási összeg kifizetésére, illetve élethosszig tartó vagy meghatározott időszakra történő járadékfolyósítására a természetes személy halála, meghatározott életkor vagy időpont elérése, illetve más esemény bekövetkezése esetén. (HVG KÜLÖNSZÁM, 2012/5. DECEMBER)

Az életbiztosítás olyan személybiztosítási szerződés, amely alapján a biztosító a természetes személy (a biztosított) halála, meghatározott életkor vagy időpont elérése vagy más esemény bekövetkezése esetére a szerződésben meghatározott biztosítási összeg kifizetésére,

járadék élethosszig tartó vagy meghatározott időszakra történő folyósítására vállal kötelezettséget (Szja-tv. 3.§ 92.pont). (ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI SZAKLAP, 2013/6)

Nem életbiztosítások

A nem életbiztosításokba tartozik: vagyon-, gépjármű-, felelősség-, baleset- és egészségbiztosítások.

Vagyonbiztosítás

„Vagyonbiztosításokkal olyan, előre nem látható, de a jövőben valószínűsíthetően előforduló események hatásai ellen lehet védekezni, amelyek bekövetkezésük esetén pénzben pontosan kifejezhető vagyoni hátrányt okoznak. A szerződésben a biztosító arra vállal kötelezettséget, hogy a kárt megelőző állapot helyreállításának költségeit téríti meg.” (ADORJÁN et. al., 2005)

Gépjármű biztosítás

„A gépjárművek vagyonbiztosítása (casco) a vagyonbiztosítások speciális változata. A biztosított vagyontárgyak közötti, sínpályához kötött, vízi- vagy légi járművek lehetnek.” (ADORJÁN et. al., 2005)

Felelősségbiztosítás

A Ptk. értelmében felelősségbiztosítási szerződés alapján a biztosított követelheti, hogy a biztosító a szerződésben megállapított mértékben mentesítse őt olyan kár megtérítése alól, amelyért jogszabály szerint felelős. (ZAVODNYIK, 2005)

Balesetbiztosítás

„A balesetbiztosítási esemény fogalmát illetően a Ptk. csak annyit rögzít, hogy ez egy testi sérülést, rokkantságot vagy halált okozó baleset, azzal a kitételrel, hogy ennek egy meghatározott jövőbeni eseménynek kell lennie.” (ZAVODNYIK, 2005)

2.2. ELEMZÉS MUTATÓSZÁMOKKAL-KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK PÉNZÜGYI, SZÁMVITELI SAJÁTOSSÁGAIRA

2.2.1. Az éves beszámoló

A következőkben a biztosító társaságokra vonatkozó speciális számviteli-pénzügyi előírásokat veszem számba, arra helyezve a hangsúlyt, hogy kiemeljem az általános szabályozásokhoz képest mennyiben térnek el a szektorra vonatkozó jellegzetességek.

KOZMA (2001) szerint a számviteli rendszer célja és feladata: a gazdaság szereplőinek (külső és belső) információkkal való ellátása, a múlt automatikus ellenőrzés melletti dokumentálása a jelen és a jövő céljaira.

„A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény a hangsúlyt a beszámolóra, mint az információt tartalmazó végtermékre helyezi. Az igazi tulajdonnal rendelkezők igénye, a vállalkozó szemléletű gazdasági környezet, benne a valós piaci elemek és az ezekből adódó információs igények meghatározzák a számvittel szembeni követelményeket.” (ÉVA, 2007)

Mérleg

ÉVA (2007) szerint a mérleg olyan kétoldalú vagyonkimutatás, amely egy adott üzleti évi időpontra – a fordulónapra – vonatkoztatva összevontan, pénzürtékben tükrözi egyrészt azt, hogy a vállalkozás vagyona milyen eszközökben testesül meg, másrészt mutatja az eszközök finanszírozási forrását, eredetét. A mérleg tehát kétféle megközelítésben, azon belül jellemzőik alapján csoportosítva mutatja be a vagyonelemeket.

A biztosító társaságok mérleg és eredménykimutatásait a 192/2000. (XI. 24.) Kormányrendelet szabályozza. A következőekben főként azokat a részeket fogom kiemelni, amelyek a hagyományos mérleg és eredménykimutatásoktól különböznek.

Elsőként szembetűnő eltérés az *1-es ábrában* a biztosító társaságok immateriális javai közt szereplő a biztosítási állomány átruházásáért fizetett díjak, ez a számviteli mérlegben nem jelenik meg.

A C. pontnál a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosításokat piaci értéken kell értékelni a kapcsolódó biztosítástechnikai tartalékokkal azonos összegben.

Az egyéb eszközökön belül szerepelnek a tárgyi eszközök, ezek között a gépek, berendezések, járművek értékét, a beruházásokat, a beruházásokra adott előlegeket, és a bérelt ingatlanon végzett beruházások értékét kell kimutatni.

Számviteli törvényben szereplő mérleg		Biztosító társaságok által használt mérleg
A.	Befektetett eszközök	A.Immateriális javak
	I. Immateriális javak II. Tárgyi eszközök III. Befektetett eszközök pénzügyi	
		B.Befektetések I. Ingatlanok II. Befektetések kapcsolt vállalkozásban III.Egyéb befektetések IV.Viszontbiztosításba vett biztosítási ügyletből eredő letéti követelések V.A befektetések értékhelyesbítése VI. A befektetések értékelési különbözete
		C.A befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések
B.	Forgóeszközök	D.Követelések
	I. Készletek II. Követelések III. Értékpapírok IV. Pénzeszközök	
		E.Egyéb eszköz 1. Tárgyi eszközök, készletek 2. Bankbetétek, pénztár 3. Visszavásárolt saját részvények 4. Egyéb
C.	Aktív időbeli elhatárolások	F.Aktív időbeli elhatárolás
Eszközök összesen		Eszközök összesen
D.	Saját tőke	A.Saját tőke
		B.Alárendelt kölcsöntőke
		C.Biztosítástechnikai tartalékok 1. Meg nem szolgáltat díjak tartaléka 2. Matematikai tartalékok 3. Függőkár tartalék 4. Díj-visszatérítési tartalékok 5. Káringadozási tartalék 6. Egyéb tartalék
		D.Biztosítástechnikai tartalékok a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás szerződői javára
E.	Céltartalékok	E.Céltartalékok
		F.Viszontbiztosítóval szembeni letéti kötelezettségek
F.	Kötelezettségek	G.Kötelezettségek
	I. Hátrasorolt kötelezettségek II. Hosszú lejáratú kötelezettségek III. Rövid lejáratú kötelezettségek	
G.	Passzív időbeli elhatárolás	H.Passzív időbeli elhatárolás
Források összesen		Források összesen

1. ábra: A számviteli mérleg és a biztosító intézetek által használt mérleg közötti hasonlóságok és különbségek

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. Törvény és a 192/2000 (XI. 24.) Kormányrendelet alapján

A 1.-es ábrában jól látható, hogy a források oldalán C. pontban biztosítástechnikai tartalékként kell kimutatni a saját megtartású, a viszontbiztosításba nem adott és együttbiztosítás esetén a biztosítóra jutó kockázatok fedezetésre szolgáló tartalékokat.

A Bit. 117. § (1) szerint a biztonságos üzletmenet érdekében a biztosítónak a mérleg fordulónapján fennálló, várható kötelezettségei teljesítésére, a károk ingadozására, valamint a várható biztosítási veszteségekre biztosítástechnikai tartalékokat kell képeznie.

Az életbiztosítások esetén a biztosítástechnikai tartalékot a viszontbiztosításba adott kockázatra is meg kell képezni. A nem életbiztosítási ág esetében a biztosítónak a bruttó biztosítástechnikai tartalékok legalább 2 százalékát meg kell képeznie, függetlenül a viszontbiztosításba adott kockázat arányától, kivéve, ha a viszontbiztosítást tagállamban székhellyel rendelkező biztosító vagy viszontbiztosító nyújtja.

A C/3. Függőkár tartalékok között kell kimutatni a bekövetkezett és bejelentett károk tartalékát (tételes függőkár tartalék), a bekövetkezett, de még be nem jelentett károk tartalékát (IBNR tartalék). A C/4. Díj-visszatérítési tartalékok között az eredménytől függő és független díj-visszatérítési tartalékot kell érteni. A C/6. egyéb tartalékok mérlegsoron, a nagy károk tartalékát, a törlési tartalékot és egyéb biztosítástechnikai tartalékot kell kimutatni.

Az értékelés során a mérlegkészítéskori piaci érték helyett a mérlegfordulónapi piaci értéket kell figyelembe venni.

Eredménykimutatás

KOZMA (2001) alapján az eredménykimutatás a vállalkozó: - a tárgyévi mérleg szerinti – vállalkozónál maradó adózott – eredményének levezetését,

- (Ön)ellenőrzés esetén az előző üzleti év(ek) mérleg szerinti eredményét módosító jelentősebb összegű hibák eredményre gyakorolt hatását elkülönítetten tartalmazza,
- Az eredmény keletkezésére, módosítására ható főbb tényezőket,
- A mérleg szerinti eredmény összetevői, kialakulását mutatja be.

A biztosító eredményét forgalmi költség eljárással, a bevételek, a költségek és ráfordítások korrigálásával állapítja meg.

Az adott időszak eredményének meghatározásakor a mérleg fordulónapjáig az üzleti évre vonatkozó, bekövetkezett eseményeinek kifizetett és felmért költségeit kell számba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől.

Számviteli törvényben szereplő eredménykimutatás	Biztosító társaságok által használt eredménykimutatás
I.Értékesítés nettó árbevétele	01.Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül
II. Értékesítés közvetlen költségei	02.Biztosítottaknak visszajuttatandó befektetési eredmény
III.Értékesítés bruttó eredménye	03.Egyéb biztosítástechnikai bevétel
IV.Értékesítés közvetett költségei	04.Károk ráfordításai
V.Egyéb bevételek	05.Matematikai tartalékok
VI. Egyéb ráfordítások	06.Díj-visszatérítési tartalék változása
A. Üzemi (üzleti) tevékenységek eredmény	07.Káringadozási tartalékok változása
	08.Egyéb tartalék változása
	09.Nettó működési költségek
	A.Biztosítástechnikai eredmény (nem életbiztosítási ágánál)
	01.Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül
	02.Biztosítástechnikai bevétel befektetésekből
	03.Befektetések nem realizált nyeresége
	04.Egyéb biztosítástechnikai bevétel
	05.Károk ráfordításai
	06.Matematikai tartalékok változása
	07. Díj-visszatérítési tartalékok változása
	08. Káringadozási tartalék változása
	09.Egyéb tartalékok változása
	10.Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás tartalékának változása
	11.Nettó működési költségek
	12.Biztosítástechnikai ráfordítások befektetésekből
	13.Befektetések nem realizált vesztesége
	14.Egyéb biztosítástechnikai ráfordítások
	B.Biztosítástechnikai eredmény (életbiztosítási ágánál)
	C.Nem biztosítástechnikai elszámolások
VII. Pénzügyi műveletek bevételei	D.Szokásos vállalkozási eredmény
VIII.Pénzügyi műveletek ráfordításai	14. Rendkívüli eredmény
B.Pénzügyi műveletek eredménye	
C.Szokásos vállalkozási eredmény	
X. Rendkívüli bevételek	
XI. Rendkívüli ráfordítások	
D. Rendkívüli eredmény	
E. Adózás előtti eredmény	E.Adózás előtti eredmény
XII. Adófizetési kötelezettség	15. Adófizetési kötelezettség
F. Adózott eredmény	F. Adózott eredmény
G. Mérleg szerinti eredmény	G.Mérleg szerinti eredmény

2. ábra: A számvitel törvény alapján és a biztosító társaságok által használt eredménykimutatások közötti hasonlóságok és különbségek

Forrás: Saját szerkesztés a 2000. évi C. Törvény és a 192/2000 (XI. 24.) Kormányrendelet
alapján

A 2-es ábra alapján bemutatott két séma alapján, részletezem a biztosító társaságok által
használt sorok tartalmát.

A/01. és B/01. sor a): Bruttó díj, ezen a soron kell szerepeltetni a szerződések tárgyévre járó díjelőírásait, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. Ide tartozik továbbá más biztosító társaságtól viszontbiztosításba vett biztosítások állományából kapott díjbevétel, és az együttbiztosításból a saját kockázatra jutó díjbevétel is. A biztosított szerződő által fizetendő díj, tartalmazza a pótdíjakat, engedményeket is.

A/02. és B/02. sor: Biztosítottaknak visszajuttatandó befektetési eredmény, sor tartalmazza az élet és külön a nem-életbiztosítási ághoz kapcsolódó tartalékok fedezetül szolgáló befektetések bevételeiből átvezetett, a biztosítottaknak visszajuttatandó eredményt.

A/03. és B/04. sor: Egyéb biztosítástechnikai bevételnél kell kimutatni a biztosítási tevékenységből eredő, az előbbiek közé nem tartozó egyéb biztosítási bevételek összegét.

A B/03. Befektetések nem realizált nyeresége soron kell kimutatni a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosításokhoz kapcsolódó befektetések piaci értékének a könyv szerinti értéket meghaladó összegét.

A/04. és B/05. sor: Károk ráfordításai sorokon kell szerepeltetni a biztosítási szerződések alapján a tárgyévben fizetett bruttó kártérítéseket és szolgáltatások ráfordításait függetlenül attól, hogy az mely biztosítási teljesítési időszakot terheli. A bruttó kárfizetés, a biztosítottnak, a szerződőnek ténylegesen fizetett kártérítés.

A/09 és B/11. sor: Nettó működési költségek a szerzési költségek között egyszerre vagy több év alatt megfizetett azon költségek jelennek meg, amelyek egy biztosítási szerződés megkötésével keletkeznek. A szerzési költségek magukban foglalják a biztosítási szerződéshez közvetlenül kötődő költségeket. Az igazgatási költségek tartalmazzák a biztosítási díjak beszedésével, a portfólió nyilvántartással, a részesedések és díjkezelvények kezelésével és a kifelé, illetve befelé irányuló viszontbiztosítások intézésével járó költségeket.

B/12. sor: Biztosítástechnikai ráfordítások befektetésekből, itt kell kimutatni az életbiztosítási ághoz kapcsolódó biztosítástechnikai tartalékok fedezetül szolgáló befektetések ráfordításait.

A B/13. Befektetések nem realizált vesztesége soron kell kimutatni a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosításokhoz kapcsolódó befektetések könyv szerinti értékének a piaci értéket meghaladó összegét.

A/10. és B/14. sor: Egyéb biztosítástechnikai ráfordítások között kell kimutatni a biztosítási tevékenységből eredő és az előbbi sorok ráfordításai közé nem tartozó, biztosítási szerződésekhez közvetlenül kapcsolható egyéb biztosítási ráfordítások összegét.

A C/01–04. soron kell kimutatni a nem-életbiztosítási ághoz kapcsolódó tartalékok fedezetéül szolgáló befektetések, valamint nem a tartalékok fedezetéül szolgáló befektetések (pl. saját tőke) bevételeit, a kamatozó értékpapír vételárában lévő kamattal csökkentett összegben, növelve a C/05. Életbiztosításból allokált befektetési bevétellel és csökkentve a C/06. Biztosítottaknak visszajuttatandó befektetési eredménnyel.

A C/07–09. sorokban kell kimutatni a nem-életbiztosítási ághoz kapcsolódó tartalékok fedezetéül szolgáló, valamint nem a tartalékok fedezetéül szolgáló befektetések ráfordításait kivéve a nem-életbiztosítási ághoz kapcsolódó tartalékok fedezetéül szolgáló külföldi pénznemre szóló befektetések deviza árfolyamváltozásból adódó árfolyamveszteségét.

C/10. Egyéb bevételek között kell szerepeltetni a Tv. szerinti egyéb bevételek közé tartozó tételek összegét, továbbá a nem biztosítási tevékenységhez kapcsolódó bevételeket is.

C/11. Egyéb ráfordításoknál kell szerepeltetni a Tv. szerinti egyéb ráfordítások közé tartozó tételek összegét, továbbá a nem biztosítási tevékenységhez kapcsolódó ráfordításokat is (pl. iparüzési adó).

Az egyéb biztosítástechnikai bevételek, illetve az egyéb biztosítástechnikai ráfordítások között kell kimutatni az eredménykimutatásban külön nem nevesített olyan bevételeket, illetve ráfordításokat, amelyek közvetlenül biztosítási szerződésekből eredően merülnek fel, azokhoz kapcsolhatók.

Az egyéb bevételek és az egyéb ráfordítások között a Tv. előírásainak megfelelő egyéb bevételeket és egyéb ráfordításokat kell kimutatni, a biztosítási állományhoz kapcsolódó ingatlanok értékesítésének bevételei, illetve ráfordításai kivételével. Itt kell továbbá kimutatni a nem saját biztosítási szerződésekhez, illetve a nem biztosítási tevékenységekhez kapcsolódó bevételeket és ráfordításokat, így különösen a más biztosító részére történő kárrendezés, termékértékesítés kapcsán felmerülő bevételeket és ráfordításokat.

Kiegészítő melléklet

„A kiegészítő melléklet célja a vállalkozásról olyan információ rendszerbe foglalt közlése, amellyel hozzájárulhatunk, hogy a beszámolót tanulmányozó megbízható, valós képet tudjon formálni a vállalkozás jelenlegi és részben jövőbeni vagyoni-pénzügyi helyzetéről. Tartalmát lényegileg eldönti az, hogy szorosan a mérleghez és az eredménykimutatáshoz kell kapcsolódnia. Azoknak egyes soraihoz, tételeihez kell olyan további információkat közölni, amely lehetővé teszi azok teljesebb, körültekintőbb megítélését. A melléklet következetes összeállítása érdekében indokolt tartalmát, szerkezetét a vállalkozás sajátosságait figyelembe véve előre rögzíteni. Célszerűen ezt a számviteli politika kialakításakor határozhatjuk meg.” (BÍRÓ et. al., 2012)

A 2010-ben bevezetett biztosítási társaságokat terhelő különadó:

Az új törvény 2011. január 1.-étől hatályos, de az éves beszámolók mindig az évforduló után 150 napig készíthetők el, ezért valószínűleg a különadót már 2010-re is meg kellett fizessék a társaságok.

A Különadó mértéke biztosító esetén az adóalap 1 milliárd forintot meg nem haladó része után 1,5 százalék, 8 milliárd forintot meg nem haladó része után 3 százalék, az e feletti összegre 6,4 százalék. (HVG Különszám, 2010/4. november)

2.2.2. A gazdasági elemzés

„A gazdasági elemzés a gazdasági vezetés nélkülözhetetlen eszköze, lényegében olyan módszer, mellyel a gazdasági vezetés részére biztosítható a nélkülözhetetlen tájékozottság, a vállalkozási tevékenység megismerhető bírálható fejleszthető. Az elemzés a gazdálkodás és fejlesztés, a vállalkozás eredményeinek vizsgálatára és értékelésére irányuló tevékenység.” (BIRHER et al., 2007)

„Az elvégzett gazdaságossági számítások a döntésre hivatottak számára megkönnyítik a megfelelő racionális döntés meghozatalát.” (BÁLINT et. al, 2007)

A pénzügyi döntések sokfélék lehetnek, de két alaptípus elkülöníthető, attól függően, hogy alapvetően 1. a vállalat eszközeiben vagy forrásaiban idéznek elő változást, 2. a vállalat tartós vagy rövid élettartamú eszközeire és forrásaira vannak hatással.” (BÁCS et. al, 2007)

KONDOROSI (2005) azt állítja, hogy az egyes teljesítménymutatók egymással oksági kapcsolatban vannak, ez az oksági sorrend minden vállalatnál hasonló.

A pénzügyi eszközök jelen vannak a gazdaságban, mert az egyének, a vállalatok, és a kormány megtakarításai egy azon periódus alatt különböznek a valós vagyoni befektetéseiktől. (VAN HORNE – WACHOWICZ, 2005)

A gazdasági elemzés feladata elsősorban a hatékonyabb az eredményesebb gazdálkodás segítése. A gazdasági döntések előkészítéséhez az elemzésnek kell megfelelő információkat biztosítani.

2.2.2.1. Vagyoni helyzet elemzése

SZŰCS és NAGY (2004) szerint, a vagyoni helyzet elemzésekor a vállalkozás mérlegének struktúráját, az egyes eszköz és forráscsoportok vagy tételek arányait és azok változását vizsgáljuk. Az eszközök összetételéből következtetni lehet a vállalkozás stabilitására, rugalmasságára vagy akár konkrét tevékenységére. A források összetétele a vállalkozás tőkeerősségét, életképességét, idegentőke függetlenségét mutatja. Az eszköz- és tőkestruktúra megismerésén túl azt is meg kell vizsgálni, hogy mennyiben illeszkedik a vagyon eredete annak megjelenési formáihoz, azaz a befektetett eszközöket saját vagy idegen forrásból, illetve a forgóeszközöket rövid vagy hosszú lejáratú kötelezettségekből finanszírozták-e.

Tőkeerősség

A mutató értéke százalékos formában fejezi ki a saját források arányát, melynek értékelésekor figyelembe kell venni a vizsgált társaság tevékenységének tőkeigényét.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Összes forrás}} * 100$$

Kötelezettségek aránya

Az évek során a kötelezettségek arányát mutatja be az összes forráson belül. Ha a saját tőke aránya nagy, akkor a kötelezettségek aránya kisebb.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Összes forrás}} * 100$$

Biztosítástechnikai tartalékok aránya

A biztosítási tartalék arra szolgál, hogy a minden évben megkötött szerződésekre tartalék legyen félretéve, akár nagyobb kár felmerülése esetén az ügyfelek megfelelő kártérítésben részesülhessenek.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Biztosítási tartalék}}{\text{Összes forrás}} * 100$$

Céltartalékok aránya

A céltartalékok aránya az összes forráshoz viszonyítva a váratlanul felmerülő kötelezettségek és költségek fedezetére vannak tartalékolva.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Céltartalékok}}{\text{Összes forrás}} * 100$$

Befektetett eszközök fedezete

A vagyon szerkezetének, az eszközök és források összhangjának értékeléséhez alkalmazzák. A vállalkozások hosszabb távon befektetett eszközeit saját forrásból finanszírozzák.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}}$$

A befektetett eszközöknél az immateriális javak, az ingatlanok és a befektetések kapcsolt vállalkozásokban együttes értékeit vizsgáltuk. A mutató értéke akkor kedvező, ha megközelíti vagy meghaladja az 1 értékét.

Tőkemultiplikátor

A mutató jelzi számunkra, hogy egységnyi saját tőkével hány egység eszközállomány mozoghat a társaságban.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Összes eszköz}}{\text{Saját tőke}}$$

Saját tőke / Jegyzett tőke aránya

Az adott évi saját tőke teljes növekményét viszonyítják a jegyzett tőkéhez. A saját tőke mértéke minél nagyobb annál jobban gazdálkodik a társaság. A mutató értéke akkor kedvező,

ha a kapott érték 100% felett marad, ha ez alá esik, akkor az a vállalkozás vagyонvesztését jelzi az induló tőkéhez képest.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Jegyzett tőke}} * 100$$

2.2.2.2. Pénzügyi helyzet elemzése

SZÜCS és NAGY (2004) szerint a pénzügyi helyzet vizsgálata során megállapíthatjuk, hogy a vállalkozás gazdasági folyamataihoz szükséges pénzeszközök elegendő mennyiségben állnak-e rendelkezésre, például a különböző termékek előállításához vagy szolgáltatásokhoz.

Likviditási helyzet

A forgóeszközök értékét viszonyítjuk a rövid lejáratú kötelezettségek értékéhez. A vállalkozás akkor mondható fizetőképese, ha likvid eszközeinek nagysága meghaladja a rövid lejáratú kötelezettségek értékét. Így a mutató értéke minél magasabb annál nagyobb stabilitás érezhető.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

Az azonnali likviditásnál megtudjuk, hogy egy azonnal felmerülő kifizetés esetén, hogyan tud fizetni a társaság.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Forgóeszközök} - \text{Készletek} - \text{Követelések}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

Adósságállomány aránya

A biztosító társaságnál az összes kötelezettség állományát vizsgáltam, mivel nincsenek külön meghatározva a hosszú és a rövid lejáratú kötelezettségei. A mutató akkor tekinthető kritikusnak, ha az adósságállomány aránya a 60 - 65%-ot meghaladja.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Adósságállomány}}{\text{Adósságállomány} + \text{Saját tőke}} * 100$$

Saját tőke aránya

A saját tőke arányát viszonyítjuk az adósságállományhoz, hogy megtudjuk, válságos helyzetben a saját tőke mennyire képes fedezni a kötelezettségeket. A mutató értéke, akkor tekinthető kritikusnak, ha az értékek alacsonyabbak 60 – 65%-nál.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Adósságállomány} + \text{Saját tőke}} \cdot 100$$

Adósságállomány fedezettsége

A mutató kifejezi, hogy van-e annyi forrásom, mint amennyi adósságom, kötelezettségem.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Adósságállomány}}$$

2.2.2.3. Jövedelmezőség elemzése

NÁBRÁDI és PÚPOS (2010) azt állítja, hogy a vállalkozások működésének eredményességét a jövedelmezőségi mutatók alapján vizsgáljuk. A jövedelmezőség átfogó vizsgálata során az egyes eredménykategóriákat valamilyen vetítési alaphoz viszonyítjuk, az elemzés feltárja és számszerűsíti azokat a tényezőket, amelyek befolyásolták, vagy befolyásolhatták volna a gazdasági tevékenységet.

SZTANÓ (2012) szerint, a bevétel jövedelem-tartalmát általánosan háromféle módon lehet meghatározni. Ennek megfelelően a jövedelem lehet:

- a bevétel egésze,
- a bevétel elismert, tételesen igazolt, igazolás nélkül elismert, általában meghatározott költségekkel csökkentett része,
- a bevétel törvényben meghatározott hányada.

Bevétel arányos jövedelmezőség

A fedezet az eladási ár és a beszedési ár közötti különbséget mutatja ki vagy másképpen mondva az értékesítés nettó árbevételéből kivonva az értékesítés közvetlen költségét megkapjuk a fedezeti összeget. A mutató értéke minél magasabb annál kedvezőbb, kifejezi az árbevétel milyen hányada áll a közvetlen költségek és az eredmény fedezésére. A biztosító

társaságnál az értékesítés nettó árbevételének a bruttó díjakat számoltam, mivel külön soron nem jelölik meg melyik ez az összeg, és lényegében a beszedett díjak fedezik a költségeket.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Fedezeti összeg}}{\text{Értékesítés nettó árbevétele}} * 100$$

Árbevétel arányos jövedelmezőség

Az árbevétel arányos jövedelmezőség mutató kifejezi, hogy a társaság árbevételének mekkora részét teszi ki az eredmény.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Biztosítástechnikai eredmény}}{\text{Értékesítés nettó árbevétel + Egyéb bevételek}} * 100$$

A biztosítástechnikai eredményt viszonyítva a megszolgált bruttó díjak és az egyéb bevételek összegéhez, megkapjuk, hogy az élet és nem életbiztosításoknál az árbevétel mekkora részét teszi ki az eredmény.

$$\text{Képlet: } \frac{\text{Szokásos vállalkozási eredmény}}{(\text{Értékesítés nettó árbevétel} + \text{Egyéb bevételek} + \text{Pénzügyi műveletek bevételei})} * 100$$

A fenti képlet megmutatja, hogy a szokásos vállalkozási eredmény hány százalékát teszi ki az árbevételnek.

Tőkearányos jövedelmezőség

A tőkearányos mutatók azt fejezik ki, hogy az eredménykategóriák szerint, a saját tőke egységével mekkora jövedelmet ért el a vállalkozás a vizsgált időszakban, az adott évben végrehajtott tőkegyarapodásról kapunk információt.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Biztosítástechnikai eredmény}}{\text{Saját tőke}} * 100$$

vagy

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Saját tőke}} * 100$$

Élőmunka arányos jövedelmezőség

A biztosítástechnikai eredmény viszonyítását tartalmazza a személyi jellegű ráfordítások értékéhez képest. Ennél a mutatónál az mondható kedvezőnek, ha az értékek évről évre nőnek.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Biztosítástechnikai eredmény}}{\text{Személyi jellegű ráfordítások}} * 100$$

Saját tőke hozama (ROE)

A saját tőke hozama megmutatja, hogy egységnyi saját tőkeértékkel, milyen az előállított adózott eredmény mértéke, mennyire eredményes a tulajdonosi tőke felhasználása.

A saját tőke költségéhez képest megítélhetjük azt, hogy a társaság képes-e az értékteremtésre. Nem állapítható meg, ha a könyv szerinti érték negatív. (DAMODARAN, 2007)

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Saját tőke}} * 100$$

Eszközarányos megtérülés (ROA)

Az eszközarányos megtérülést, az összes eszköz jövedelemtermelő képességére ad választ. Milyen az egységnyi eszközértékkel előállított adózott eredmény mértéke. A vállalkozás képes-e kielégítő mértékű eredményt elérni az összes eszközre vonatkoztatva.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Összes eszköz}} * 100$$

Marginális jövedelem (ROS)

A mutató elemzi, hogy a vállalatnál mennyire elegendő az előállított bevétel a költségeihez viszonyítva.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Értékesítés nettó árbevétele}} * 100$$

2.2.2.4. Biztosítók sajátos speciális mutatói

Díjbevétel arányos nyereség

A díjbevétel arányos nyereség megmutatja, hogy a bruttó díj milyen arányban szerepel az adózás előtti eredményben.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Bruttó díj}} * 100$$

Biztosítási bevétel arányos nyereség

A biztosítási bevétel arányos nyereségnél megkapjuk, hogy az eredménykimutatás során az összes biztosítási bevétel milyen arányban van jelen az adózás előtti eredményben.

Összes biztosítási bevételek közzé vesszük:

- nem életbiztosításoknál: a megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül; biztosítottaknak visszajuttatandó befektetések eredményei; egyéb biztosítástechnikai bevétel
- életbiztosításoknál: a megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül; biztosítástechnikai bevételek befektetésekből; és az egyéb biztosítástechnikai bevétel

együttes összegét értjük.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Biztosítási bevételek összesen}} * 100$$

Bruttó kárhányad mutató

A mutató jelzi, hogy a kárráfordítás mekkora részt tesz ki a megszolgált díjakból. A megszolgált díjakhoz képest mekkora részt fordítanak a károk fedezetére.

$$\text{Képlete: } \frac{\text{Bruttó kárráfordítások}}{\text{Bruttó megszolgált díjak}} * 100$$

2.3. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK JELENLÉTE MAGYARORSZÁGON

Dolgozatom során bemutattam már a biztosítók fogalmát, helyüket a gazdasági világban, milyen szerepet töltenek be, mivel foglalkoznak valójában.

Gyakorlatom alatt egy érdekes témát találtam, amely segít rálátni arra a helyzetre, hogy a különböző társaságok Magyarországon évről-évre mekkora teret foglalnak el. Ez főleg azért

érdekes, mert sok esetben minél erősebb egy társaság annál nagyobb biztonságot érezhet a nála szerződő ügyfél arra az esetre, hogy kár felmerülése esetén valóban fog tudni fizetni a biztosító és pénzét jó félre bízta. Ezek a piaci részesedések megmutatják számunkra, hogy egy-egy társaság mennyire van elterjedve Magyarországon, elárulja számunkra, hogy melyik társasággal kötnek az emberek több szerződést.

A fejezetben első részében a 2008-as és a 2012-es év közti változást fogom bemutatni, hogyan alakult az elmúlt években a biztosítási piac éves szinten és melyek azok a társaságok, amelyek napjainkban a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkeznek.

A második részben pedig azt fogom röviden ismertetni, hogy a nagyobb piaci részesedéssel rendelkező társaságoknál, 2008 és 2012 között, milyen mértékű volt az élet és a nem életbiztosítások közti megoszlás.

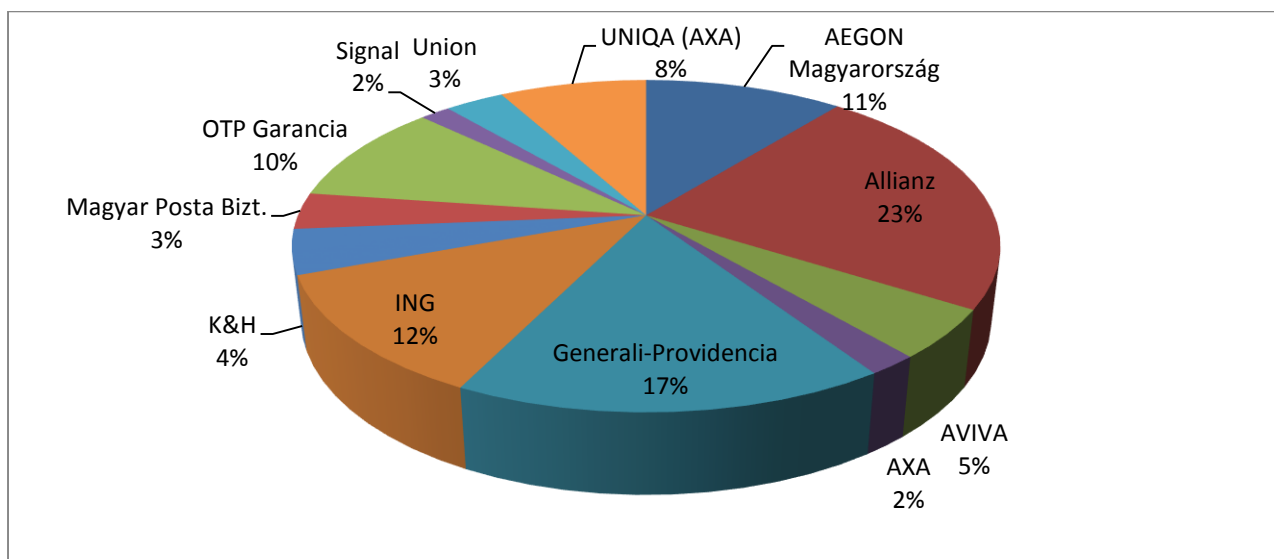
2.3.1. A biztosító társaságok piaci részesedése 2008 és 2012 között

A magyarországi piacon 2008-2012 között átlagosan minden évben 31 magyarországi székhellyel rendelkező biztosító működik. A MABISZ honlapjáról megtudtam, hogy 2008-ban még csak 0,4%-os csökkenés volt a szerződésállományban az előző évhez képest, ez a 2012-es évben már 6,49%-os csökkenést jelentett a 2011-es évhez viszonyítva. Már itt is látszik a gazdasági válság okozta gondok, az emberek többsége óvatosan bánik a megtakarított pénzével és kevésbé köt olyan szerződéseket, amelyek a saját fontossági sorrendében nem a legelső helyen találhatók.

Az erősebb társaságok közt is éles rivalizálódás érződik, bár a MABISZ a biztosítók termékeinek árát egyformának határozza meg, és ezáltal az árban sem jelennek meg túlzott különbségek, mégis a társaságok sikerességüket a különböző kiegészítő részekkel próbálják meg kiemelni, amelyek segítségével áraikat is tudják módosítani a versenytársakéval szemben. Egyes társaságok az alacsony árakkal próbálják megnyerni vevőiket, mások viszont a termékpaletta minél komplexebb és nagyobb lefedésével próbálnak több ügyfelet szerezni, hiszen nem minden esetben az ár a fontos, hanem sok esetben jelentősebb szempontot képvisel egy termék minél komplexebb használhatósága szükség esetén.

Az 3-as ábra alapján a 2008-as év legnagyobb biztosítója az **Allianz Biztosító** lett 23%-al. A második legerősebbnek a **Generali-Providencia Biztosító** bizonyult 17%-os piaci részesedéssel. A harmadik helyet az **ING** érte el 12%-al. A negyedik helyre az **AEGON Magyarország Biztosító** került 11%-al, az ötödik helyet pedig az **OTP Garancia Biztosító** foglalta el 10%-al. Ezek a helyek nem csak a sok szerződésnek köszönhetőek, hanem itt

mutatkozik meg az, hogy ezekbe a társaságokba az emberek jobban bíznak vagy szélesebb körű termékkel rendelkeznek.

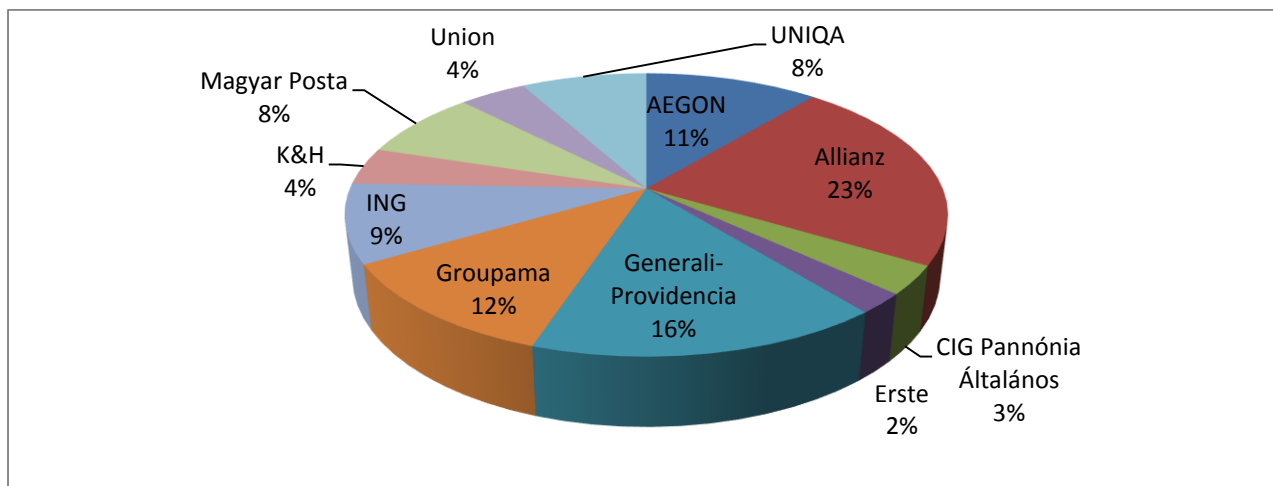
3. ábra: A piaci részesedés megoszlása (1,5% feletti részesedéssel rendelkező társaságoknál)

Forrás: Saját készítés a MABISZ Magyar Biztosítók Évkönyve 2009-es kiadása alapján

A 2009-es évtől kezdve a harmadik helyet a Groupama Garancia Biztosító Zrt. foglalta el, ez azért történt így, mivel ebben az évben egyesül a Groupama Biztosító Zrt. és az OTP Garancia Biztosító Zrt.

A 2012-es évet negyedéves publikációk alapján elemeztem ki, ebben az évben is 31 magyarországi székhellyel rendelkező biztosító társaság folytatott tevékenységet. A válság hatásai ebben az évben is jelentős mértékben meglátszanak a társaságok piaci részesedésében.

A 4-es ábra alapján az első helyezést ebben az évben is az **Allianz Hungária Biztosító Zrt.** foglalta el 23%-al. A második helyen újból a **Generali-Providencia Biztosító Zrt.** áll 16%-al. A harmadik helyen idén a **Groupama Garancia Biztosító Zrt.** végzett 12%-al, ez közel 1%-os csökkenést jelentett a társaság tavalyi évéhez képest. A negyedik helyre az **AEGON Magyarország Általános Biztosító Zrt.** került 11%-os piaci részesedéssel. Az ötödik helyet az **ING Biztosító Zrt.** foglalta el 9%-al.

4. ábra: A piaci részesedés megoszlása társaságonként a 2012-es évben (2% feletti részesedéssel rendelkezők)

Forrás: Saját készítés a MABISZ Magyar Biztosítók honlapjáról letöltött 2012-es negyedéves megoszlások a Biztosítási piac című kiadása alapján

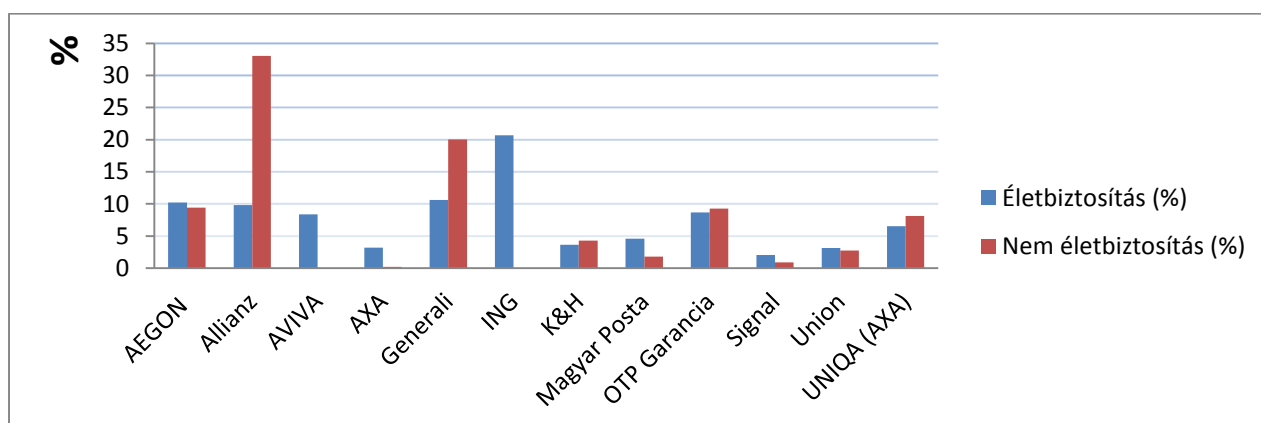
2.3.2. Az élet és nem-élet biztosítások megoszlása 2008 és 2012 között

Az előző alfejezet alapján a 2008-as évben az első 12 társaságnak, akiknek 1,5% feletti volt a piaci részesedése, majd a 2012-es évben az első 11 társaságnak, akiknek 2% feletti volt a piaci részesedése néztük meg a piacon való megoszlásukat. Ebben a fejezetben további elemzésüket nézzük meg, hogy melyik társaságnak milyen mértékű volt az élet és a nem-életbiztosítási szerződése az adott évben és ez a mérték hogyan különbözött az egyes társaságok között.

A 2008-as év és a 2012-es év közötti különbség jól látszik, mivel az évek folyamán folyamatos csökkenés tapasztalható meg mind a két biztosítási területen, feltételezhetjük azt is, hogy ez a változás gazdasági válság bekövetkezése miatt indult el, de az sem kizárt, hogy más tényezők váltották ki ezt a csökkenést, recessziót. Ilyen lehet az is például, hogy a válság hatására az emberek szükségleteinek fontossági sorrendje ártértekelődik és a takarékoskodás ezt a hatást váltja ki.

Az 5-ös ábra alapján a 2008-as évben a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező **Allianz Hungária Biztosító Zrt.**-nél a diagram alapján is leolvasható, hogy háromszor több nem-életbiztosítás kötött egy év alatt, mint életbiztosítás. Ez számokban kifejezve a nem-életbiztosítások piaci részesedése 33,07%-os volt, az életbiztosításoké pedig 9,81%. A második helyet elfoglaló **Generali-Providencia Biztosító Zrt.**-nél a nem-életbiztosítások száma

20,04%, megközelítőleg kétszerese volt az életbiztosítások 10,61%-os teljesítményének. A harmadik legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező társaság ebben az évben az **ING Biztosító Zrt.**, akinek csak életbiztosításai vannak, viszont az előző két társaságnál is nagyobb állománnyal rendelkezik ezen a területen, 20,68%-os piaci részesedéssel emelkedett ki a többi társaság közül. Negyediknek az **AEGON Magyarország Biztosító Zrt.** került, ahol az élet és nem-életbiztosítások száma megközelítőleg egyforma mértékű, még 1%-nyi különbség sincs a két szerződés típus között. Az ötödik helyet az **OTP Garancia Biztosító Zrt.** foglalta el.

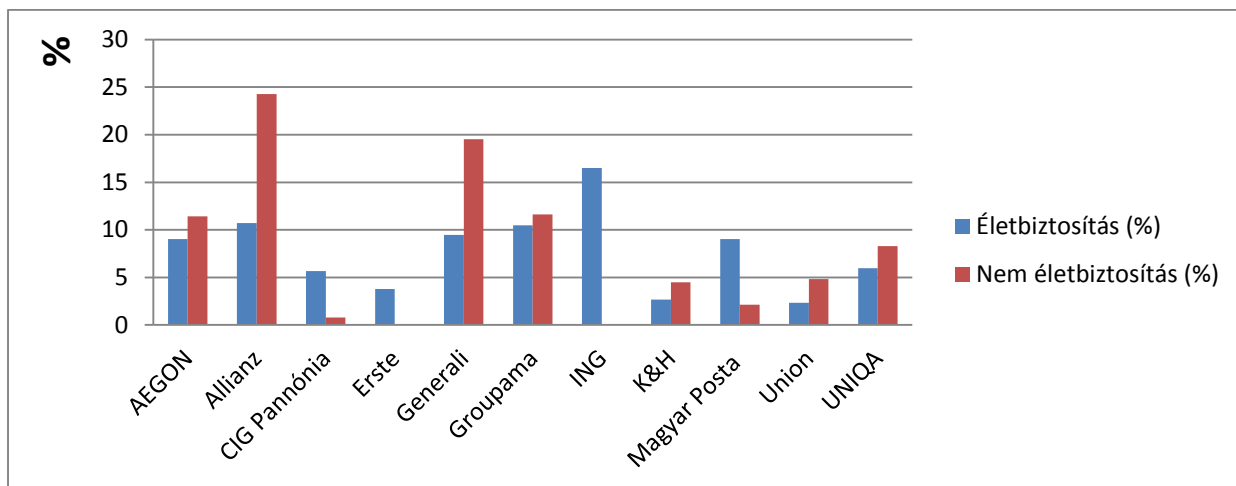

5. ábra: A biztosítóknál kötött élet és nem-életbiztosítások piaci részesedése társaságonként a 2008-as évben (1,5% feletti részesedéssel rendelkezők)

Forrás: Saját készítés a MABISZ Magyar Biztosítók Évkönyve 2009-es kiadása alapján

A 6-os ábra a 2012-es évet mutatja be, az eltelt évek száma alatt folyamatos csökkenés észlelhető a piaci részesedések területén. Ezért ebben az évben már jóval kevesebb számú szerződés kötött minden területen.

A 6-os ábra alapján a 2012-es év legnagyobb piaci részesedésű társasága az **Allianz Hungária Biztosító Zrt.**, a diagram alapján jól látható kétszeresénél több a különbség az élet (24,26%) és a nem-életbiztosítások (10,72%) között. A második legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező társaság a **Generali-Providencia Biztosító Zrt.**, ahol ebben az évben is elmondható, hogy közel kétszer annyi nem-életbiztosítás (19,52%) kötött, mint amennyi az életbiztosítások (9,48%) száma volt. Az előző alfejezet alapján is megállapítottuk, hogy harmadik helyen a **Groupama Garancia Biztosító Zrt.** végzett, itt közel 1%-os különbség jelentkezik a két biztosítási fajta között. A negyedik helyre az **AEGON Magyarország Biztosító Zrt.** került, itt is észlelhető egy kis arányú eltérés a két fajta között 2,40%-al tértek el a nem-életbiztosítások az életbiztosításoktól.

6. ábra: A biztosítóknál kötött élet és nem-életbiztosítások piaci részesedése társaságonként a 2012-es évben (2% feletti részesedéssel rendelkezők)

Forrás: Saját készítés a MABISZ Magyar Biztosítók honlapjáról letöltött 2012-es negyedéves megoszlások a Biztosítási piac című kiadása alapján

Az utolsó kiemelésre méltó társaság az **ING Biztosító Zrt.** lett, aki bár ötödik helyet foglal el a többi között a 2012-es évben, de csak életbiztosításokat köt, így ebből a fajtából ő rendelkezik a legnagyobb teljesítménnyel, mindenkit leelőzve 16,49%-os volt a piaci részesedése ebben az évben.

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

A biztosítótársaságok helyzetértékeléséről írt dolgozatom vizsgálati feladata két kérdéskört ölel fel, melyhez igazodott az általam választott módszertani eszköztár is. Elsőként céлом ugyanis annak vizsgálata volt, melyek napjaink legnagyobb piaci részesedéssel bíró gazdasági társaságai, és azok gazdasági teljesítménye hogyan értékelhető, majd ezen értékelés eredményeit elemezve azt vizsgáltam, mennyire van összhangban a társaságok gazdasági sikeressége az emberek preferenciáival.

Mindezt elsőként a MABISZ honlapján található biztosítási évkönyvek segítségével az évek alatt kialakuló piaci részesedéseket figyelembe véve megállapítottam, hogy az elmúlt öt év három legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező biztosító társasága az Allianz Hungária Biztosító Zrt., a Generali-Providencia Biztosító Zrt. és a Groupama Garancia Biztosító Zrt. lett. Ezen legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező társaságok élet és nem életbiztosításainak alakulását megfigyelve alátámasztották feltevésemet, miszerint ezeknél a társaságoknál kötnek a legtöbbben biztosítást és a többi biztosítóval szemben is kimagasló a teljesítményük.

A vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzet elemzését öt éven keresztül figyelve, egyszerű statisztikai eszközöket használva, viszonyszámokat, éves átlagértékeket számítva vizsgáltam a társaságok tőkeszerkezetét, likviditását, az adósságaik alakulását, az árbevétel-, a tőkearányos és az élőmunka arányos jövedelmezőséget. Az eszközök és források összetételében bekövetkezett változások értékeléséhez a mérleg adatai, illetve az ezek alapján számított belső arányok - megoszlási viszonyszámok - és indexek nyújtanak segítséget. Kihhasználva a biztosító társaságok számviteli szabályozásának egyediségét, az általános pénzügyi mutatószámításon túl lehetőségem volt a szektorra jellemző speciális mutatók értékének meghatározására is, mint például a díjbevétel arányos nyereség, a biztosítási bevétel arányos nyereség, a bruttó kárhányad mutatók eredményei. A kapott eredmények szemléletes bemutatása táblázatok, ábrák: kör-, és oszlop diagramok segítségével történik.

A vizsgált társaságok gazdasági helyzetének kiértékelését követően célkitűzésem arra irányult, mennyire tükrözi a vizsgált öt év teljesítményét az emberek ezen társaságokról alkotott véleménye. Ezek érdekében 101 válaszadó segítségével kérdőíves felmérést végeztem, mintámban véletlenszerűen választottam az alanyokat, személyes megkérdezés keretében. Kérdőívemben nyitott és zárt kérdések egyaránt szerepeltek.

A lakossági felmérés során elsősorban azt szerettem volna megtudni, hogy az emberek hogyan viszonyulnak a biztosításokhoz, rendelkeznek-e egyáltalán biztosítási szerződéssel. Összekapcsolva korábbi elemzésemet arra kerestem a személyes megkérdezés során a választ, milyen az emberek megítélése a biztosító társaságokról, hogyan és milyen szempontokat figyelembe véve szelektálják őket, mi alapján döntenek el az emberek, hogy melyik társaságot válasszák, a különböző meghatározó tényezőik alapján.

4. EREDMÉNYEK ÉS AZOK ÉRTÉKELÉSE

Az elkövetkező fejezetben Magyarország három legversenyképesebb és egyben legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező biztosító társaságainak történetét és gazdálkodását fogom bemutatni 5 éves adatsoraik alapján, ismertetve hogyan tudták az egyre nehezebb, válságos hatások alatt is megtartani az addig elért pozíciójukat. Az utolsó alfejezetben a lakosság biztosítókról alkotott véleményét fogom kifejezni. Mindezeket elemezve és speciális biztosítási mutatókat használva fogom bemutatni. Ez érdekes téma abból a szempontból nézve is, mivel az egyetemi évek alatt megszokott mérleg és eredménykimutatás felépítésétől jelentős mértékben különbözik a biztosító társaságok által használt forma, aminek megfejtése külön kihívást jelentett számomra. Az adatokat minden esetben Millió Forintokból számoltam ki.

4.1. A LEGNAGYOBB BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK RÖVID TÖRTÉNETEINEK BEMUTATÁSA (2012 PIACI RÉSZESEDÉS ALAPJÁN)

4.1.1. Az Allianz Hungária Biztosító Zrt. bemutatása

Az Allianz Versicherungs-AG társaság 1890-ben kezdte meg működését Berlinben. Az évek során egyre jobban terjeszkedik a külföldi országokban is. Magyarországon 1990-ben a Hungária Biztosító Részvénytársasággá alakul, ekkor kezdi el befektetését a müncheni Allianz, a magyar pénzügyi szektor első és legnagyobb nyugati befektetőjeként.

2000-ben a társaság részvényeit első ízben jegyzi a New York-i tőzsdén. Az Amerikai befektetési sikereinek köszönheti rendkívül jó hírnevét. (I1)

2001. július 1-jétől az alapításának 15. évfordulójától, a társaság neve Allianz Hungária Biztosító Rt.-re (továbbiakban: Allianz) egészült ki. Európa első számú - és a világon is a legnagyobbak közé tartozó - biztosítócsaládjának neve, az "Allianz" 115 éves patinás márkanév. A szó magyarul szövetséget jelent. Ebben a szövetségben a társaság ügyfelei korszerű szolgáltatásokat, értékeik védelmét, befektetéseik gyarapodását, teljes körű biztosítási kínálatot, kedvező, értékarányos árakat, jogfolytonosságot és hosszú távú biztonságot találnak. (I2)

2002-ben megalapítja az Euler Hermes hitelbiztosítót.

A világ több mint 70 országában nyújt biztosítási és pénzügyi szolgáltatásokat. Az Allianz számos országban, köztük Németországban és Magyarországon is piacvezető, a kelet-közép-európai régióban a legjelentősebb biztosítócsoporthoz tartozik.

4.1.2. A Generali – Providencia Biztosító Zrt. bemutatása

A magyarországi piacon működő külföldi biztosítótársaságok közül a Generali büszkélkedhet a legkorábbra visszanyúló és leggazdagabb múlttal, tudtam meg a Generali honlapjáról. (I3)

A Generali története Triesztbe a korabeli Közép-Európa legjelentősebb kereskedelmi központjába nyúlik vissza. 1831 karácsonyán itt alapították a Generali Biztosítót, amely hamarosan Marseille-től Szentpétervárig az akkori Európa legforgalmasabb városaiban is megjelent, majd a kontinensen kívül is folytatta a terjeszkedését. (I4)

1832-ben volt alapítva a társaság, ez után egy évvel már Pesten is elkezdte működését. Fontos kiemelni, hogy már az alapítás évétől megkezdődött az életbiztosítások terjesztése. Jókai Mór, a kor híres írója, 7 éven keresztül volt a Generali Igazgatótanácsának tagja. A XIX. század vége felé gyors fejlődésnek indult a társaság.

A Providencia Osztrák-Magyar Biztosító Rt. 1989-ben alakult, és 1990-ben kezdte meg működését a magyar biztosítási piacon, mint az első külföldi többségi tulajdonban lévő biztosító, melynek többségi részesedését 1991-ben vásárolta meg az EA-Generali AG. (I3)

A Providencia Osztrák-Magyar Biztosító Rt. és a Generali Budapest Biztosító Rt. 1999. májusában egyesült, előtte ők voltak a Generali két magyarországi leányvállalata, megalakult ezáltal a biztosítási piac második legnagyobb és legerősebb társasága, a Generali-Providencia Biztosító Rt., 2007-től már Generali-Providencia Biztosító Zrt. (továbbiakban: Generali) néven működik.

4.1.3. A Groupama Garancia Biztosító Zrt. rövid bemutatása

1987 novemberében alakult a Garancia Biztosító Zrt. A sikeresen működő társaság részvényeit 1992-ben megvásárolta az OTP Bank, így – OTP Garancia Biztosító néven - a Bankcsoport tagja lett.

1991-es magyarországi alapításakor Európa Biztosító néven a francia Gan pénzügyi csoporthoz tartozott, melyet 1998-ban vásárolt fel a Groupama Csoport, így 2004. októberében felvette a Groupama Biztosító nevet. 1998. július 1-én a francia Groupama Csoport lett 100%-os tulajdonosuk. A társaság élet és vagyonbiztosítási termékeket, lakásbiztosítási szolgáltatásokat, utasbiztosításokat és gépjármű biztosításokat értékesít.

A társaság 2004 októberében vette fel az anyacég nevét Groupama Biztosító formában. (I5)

A Groupama Garancia Biztosító 2009. április 1-jén a Groupama Biztosító és az OTP Garancia Biztosító fúziójával alakult meg. Közel 1,3 millió ügyfelével, 150 fiókból álló hálózatával a Groupama Garancia Biztosító (továbbiakban: Groupama) a hazai biztosítási piac egyik legjelentősebb szereplője lett. Az európai élvonalhoz tartozó francia Groupama Csoport háttere a nagyobb tőkeerő, a külföldi kapcsolatrendszer és a 100 éves szakmai hagyományok révén kedvező távlatokat jelent az ügyfelek, a partnerek és a munkatársak számára is.

A Groupama Garancia Biztosító minden törekvését az ügyfelek igényeinek való minél magasabb szintű megfelelés irányítja. (I6)

4.2. VAGYONI HELYZET ELEMZÉSE

A vagyoni helyzet elemzése a társaság mérlegének struktúráját, eszköz és forráscsoportok tételeinek arányait és változását mutatja be részletesen. Először pár fontosabb mutató évek során bekövetkezett változásait mutatom be.

A saját tőke változása

1. táblázat: Saját tőke változása abszolút értékben és százalékosan

SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSA								
	2012		2011		2010		2009	
	Érték	%	Érték	%	Érték	%	Érték	%
Allianz	354	1,01	-5219	0,90	-4560	0,92	1398	1,03
Generali	408	1,02	-593	0,98	-2315	0,92	2945	1,11
Groupama	206	1,01	7	1,00	9	1,00	2309	1,09

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A saját tőke változását mutatja az 1-es táblázat, először abszolút értékben van kimutatva, majd mellette százalékosan is látható a változások mértéke.

Az 1-es táblázat alapján látható, hogy az Allianz-nál 2009-re növekedett a saját tőke, viszont a következő két évben már egyre jobban csökkent. A 2010-es évben jól látszik, hogy több esemény is bekövetkezett a társaság életében, ami ezt a csökkenést kiváltotta. A mérleg szerinti eredmény veszteséget mutatott, bár ebben az évben nem volt osztalék kifizetés a társaság a negatív eredményt elhatárolta a 2011-es évre. Itt már az eredménytartalékból is 5.561 millió forintot igénybe vesznek az osztalék részére, ebben az évben már pozitív értéke van a

mérleg szerinti eredménynek, de az igénybevett eredménytartalék a mérlegben a saját tőke értékét csökkenti.

A Generalinál 2009-es évben még növekedés van jelen, a következő évben egy nagymértékű 8%-os csökkenés mutatkozik a saját tőke változásában. A különadók és a katasztrófák miatti nagyobb kárrendezésért kifizetett összeg, továbbá ebben az évben a társaság az osztalék kifizetésére igénybe vesz 2.314 millió forintot az eredménytartalékból, ezért kevesebb a saját tőke értéke az előző évhez képest. 2011-ben a csökkenés értéke már sokkal kisebb.

A Groupama esetében érdekes a helyzet, a 2009-es egyesülés hatására 9%-os növekedés látszik, a következő évtől a növekedés mértéke már sokkal kisebb, sőt szinte stagnálás látható, majd 2012-ben látszik egy újbóli nagyobb mértékű saját tőkeemelkedés mutatkozik.

Kötelezettségek változása

2. táblázat: Kötelezettségek változása abszolút értékben és százalékosan

KÖTELEZETTSÉGEK VÁLTOZÁSA								
	2012		2011		2010		2009	
	Érték	%	Érték	%	Érték	%	Érték	%
Allianz	-13582	0,52	17255	2,52	-6937	0,62	-4977	0,79
Generali	-4192	0,75	1399	1,09	-7931	0,66	9413	1,68
Groupama	3120	1,53	-1810	0,76	-9204	0,45	3982	1,31

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A 2.-es táblázat a Biztosítók esetében jól látható, hogy a kötelezettségek értékei minden évben igen változatosak. A mutató értékei negatív értékeknél jelzik, hogy az adott évben a kötelezettségek értéke csökkent, a pozitív értékeknél pedig növekedést mutatnak.

A 2.-es táblázatban az Allianz esetében jól látszik, hogy folyamatos csökkenések vannak jelen, 2011-ben nagyobb mértékű kötelezettség növekedés látható, ez az előző év negatív eredményének tudható be, mivel a társaság nem tudta a szokásos mértékben csökkenteni kötelezettségeit, a legnagyobb csökkenés 2012-ben van.

A Generalinál is az évek alatt 2009 és 2011-ben látható egy növekedés, de a 2011-es évnél már szinte alig érzékelhető a mértéke, 2012-ben egy nagyobb recesszió van jelen.

A Groupama esetében a csatlakozás évében 2009-ben látszik egy nagyobb kötelezettség növekedés, majd egy már kisebb mértékű növekedés látható 2012-ben.

Befektetett eszközök változása

A 3.-as táblázat a befektetett eszközök változását tartalmazza, ebbe beletartoznak az ingatlanok, a részesedések és az egyéb befektetések. A változások aránya az esetek többségében negatív értékű és százalékosan is csökkenést jelez, a gazdasági válságba való bekerülés után átlagosan nézve minden cégnek a részvényei estek, a befektetések változtak.

3. táblázat: Befektetett eszközök változása abszolút értékben és százalékosan

BEFEKTETETT ESZKÖZÖK VÁLTOZÁSA								
	2012		2011		2010		2009	
	Érték	%	Érték	%	Érték	%	Érték	%
Allianz	-22007	0,91	-6769	0,97	-29765	0,89	-9212	0,97
Generali	-17696	0,89	-4815	0,97	-22398	0,88	-1375	0,99
Groupama	9129	1,10	-655	0,99	-12055	0,88	14939	1,18

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianznál jól látható, hogy minden évben csökkenés jelentkezik, 2010-ben a legnagyobb mértékű ez valószínűleg a károk, a válság miatt a társaság részvényei is eshettek, és az ő befektetések is rosszabb helyzetbe kerültek. A Generalinál is az előző társasághoz hasonló a helyzet, 2010-ben az érték a legalacsonyabban van. A Groupamánál látható az, hogy a 2009-es egyesülés az OTP Biztosítóval egy nagyobb méretű növekedést vont maga után, a részvényei többet értek. A 2010-es évre a mutató a legnagyobb csökkenést jelzi a többi évhez viszonyítva.

Követelések változása

A 4.-es táblázat a követelések alakulását mutatja, ebben az esetben a csökkenések azt jelzik, hogy a tartozások beérkeztek a társaság számlájára. A növekedések azt mutatják, hogy az adott évben az előző évhez képest sokkal több szolgáltatást igénybevevő személy tartozik nekik.

Az Allianz esetében a 4.-es táblázatban folyamatos váltakozások látszanak, kiemelésre méltó a 2010-es helyzet, ahonnan jól látszik, hogy az év közben bekövetkezett természeti katasztrófák hatására az emberek többsége nem fizetett vagy nem tudott fizetni. Az érték az előző évhez viszonyítva növekedett, ez a helyzet a következő időszakra, 2011-re már sokat javult, ekkor látható a legnagyobb csökkenés.

4. táblázat: Követelések változása abszolút értékben és százalékosan

KÖVETELÉSEK VÁLTOZÁSA								
	2012		2011		2010		2009	
	Érték	%	Érték	%	Érték	%	Érték	%
Allianz	541	1,06	-3362	0,74	1841	1,17	-195	0,98
Generali	-1863	0,74	972	1,16	-463	0,93	-2529	0,72
Groupama	551	1,14	-1481	0,73	1331	1,33	1955	1,93

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generalinál is figyelemre méltó a 2010-es helyzet, ahonnan jól látszik, hogy az év folyamán még az emberek törlesztették tartozásaikat, viszont ez a helyzet 2011-re megváltozott ekkor már kevesebben tudták a kinnlevőségeket átutalni a társaságnak.

A Groupamanál hasonló a helyzet az Allianzéhoz. A különbség itt 2009-ben mutatkozik, ahol valószínűleg az egyesülés miatt a két biztosító együttes állományát láthatjuk.

Forgóeszközök változása

A forgóeszközöket külön ki kellett számolni, mivel a biztosító társaságok mérlegében összesítésként nem szerepel. Itt a követeléseket, a készletek és a bankbetétek, pénztárak összegeiből számoltam ki a forgóeszközök értékét. A társaságok készleteinek az értéke nagyon alacsony, így az itt lévő változások szinte alig érzékelhetők.

5. táblázat: Forgóeszközök változása abszolút értékben és százalékosan

FORGÓESZKÖZÖK VÁLTOZÁSA								
	2012		2011		2010		2009	
	Érték	%	Érték	%	Érték	%	Érték	%
Allianz	960,8	1,08	-5871,7	0,67	3901,2	1,28	-1186,1	0,92
Generali	-848	0,92	-7904	0,59	1580	1,09	329	1,02
Groupama	376	1,08	-1319	0,78	1450	1,33	2166	1,96

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az 5. táblázatban az Allianznál a bankbetétek, pénztárak aránya a követelésekhez képest sokkal kisebb, így többnyire, a kinnlevőségek változását láthatjuk a forgóeszközökön belül. Az előzőhöz hasonló nagy növekedés 2010-ben jól látszik.

A Generalinál a követelések és a bankbetétek, pénztárak összegei megközelítőleg egyforma nagyságúak, így itt a kettő együttes alakulása látható. A forgóeszközök változásánál

2010-ben egy közel 10%-os növekedés látható, ekkor a bank és a pénztárak nagyobb növekedése volt jelen, több lett a befolyt pénz. A 2011-es évben ehhez képest, majdnem 40%-os csökkenés látható, ez az érték a bankbetétek és pénztárak hirtelen csökkenése miatt következett be.

A Groupamanál a bankbetétet és pénztárak összegei alacsonyan állnak, így inkább a követelések váltakozása mutatkozik meg a forgóeszközökön belül.

4.2.1. Tőkeerősség

A 6.-os táblázatban jól látható, hogy mind a három társaság esetében az értékek alacsonyan vannak, ez azért van, mert a biztosítók a jövedelmeik nagy részét befektetésekben tartják, továbbá minden évben elég nagy az osztalékfizetések összege. Néhány esetben még az eredménytartalékból is igénybe vesznek osztalék kifizetésekre. A másik ok, amiért a tőkeerősség százalécai alacsonyabbak, mert a biztosító társaságok biztosítási tartalékokat képeznek a hirtelen keletkezett károk rendezésére.

6. táblázat: A Tőkeerősség alakulása 2008 és 2012 között százalékosan

TŐKEERŐSSÉG					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	16,22	15,01	16,10	16,03	15,87
Generali	9,95	9,34	9,08	9,58	9,12
Groupama	10,05	10,36	10,68	10,95	11,15

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz Biztosítónál a 6.-os táblázatban 2008 után látszik egy folyamatos emelkedés, majd 2011-ben ismét még a 2008-as szintnél is alább esik, ez az eredménytartalékból való felhasználás miatt következett be, amire osztalék kifizetés miatt volt szükség. 2012-re ez az érték már sokkal kedvezőbb értéket mutat, még a 2008-as értéknél is nagyobb.

A Generali Biztosító esetében folyamatos ingadozások láthatók, a tőkeerőssége az előző társasághoz képest alacsonyabb. 2010-től 2012-ig növekedés látható.

A Groupama biztosító esetében 2008-tól 2012-ig folyamatos csökkenés mutatkozik. Az Allianz Biztosító értékei a legnagyobbak hármuk közül és az is nagyon kitűnik, hogy tőkeerősségből a Generali bizonyult a leggyengébbnek.

4.2.2. Kötelezettségek aránya

A kötelezettségek arányának vizsgálatakor elmondhatjuk, hogy a biztosítási tartalékok hatására a százalékok kisebbek, mint egy más tevékenységgel rendelkező vállalatnál. A 7-es táblázatban a kötelezettségek aránya igen alacsony, ami kedvezőnek mondható, nem nagy az adósságok aránya.

A 7-es táblázatban az Allianz Biztosító társaságnál 2008-tól kezdve 2011-ig folyamatos csökkenés látható, ez azt jelenti, hogy egyre kevesebb rendezetlen tartozása volt a társaságnak. A 2011-es évben hirtelen fordulat történt 6%-os emelkedés következett, amit a 2010-es katasztrófáknak tudhatunk be és az előző év negatív mérleg szerinti eredményének.

7. táblázat: A kötelezettségek arányának alakulása 2008 és 2012 között százalékosan

KÖTELEZETTSÉGEK ARÁNYA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	5,20	9,24	3,53	5,21	6,73
Generali	4,63	5,90	5,13	7,58	4,76
Groupama	3,25	2,20	2,97	6,72	5,70

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generali Biztosító társaságnál az arányok évről évre váltakoznak. Értékei elég alacsonyan vannak ez a kötelezettségek rendezését jelenti. A mutató értéke 2009-ben van a legmagasabban, és 2012-ben mutat a legkevesebbet.

A Groupama Biztosító társaságnál a kötelezettségek aránya 2009-ben nagyobb értéket mutat, ez a két biztosító társaság összeolvadása miatt jelentkezett, majd folyamatos csökkenés látható. Ezek az arányok azért is érdekesek, mert a kötelezettségek arányának csökkenése kedvezőnek tekinthető, bár az évek alatt folyamatos ingadozás volt jelent.

4.2.3. Biztosítási tartalékok aránya a teljes forrás értékéhez képest

A 8-as táblázatban az arányok az első két társaság esetében 50% feletti, ez azt jelenti, hogy nagyobb károk keletkezése esetén a társaság fizetni tudna a károsultaknak.

A 8-as táblázatban jól látható, hogy az Allianznál folyamatos ingadozás észlelhető az évek során. 2008 után a következő évben egy kisebb visszaesés észlelhető, ez azért történhetett meg, mivel a 2009-es évben nagyobb volt a kárrendezések aránya, mint az előző évben, ezért több pénzt fizetett ki a biztosító társaság. A 2010-es évben az arány nagyobb értéket mutat. A

vörös iszap katasztrófa októberi bekövetkezéséből eredő kifizetések inkább a 2011-es évben mutatkoznak meg.

8. táblázat: Biztosítási tartalékok aránya 2008 és 2012 között százalékosan kifejezve

BIZTOSÍTÁSI TARTALÉKOK ARÁNYA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	61,15	60,68	64,23	62,75	65,53
Generali	50,13	53,14	54,66	55,85	63,80
Groupama	27,56	25,58	26,07	25,83	22,65

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generali biztosítónál az öt év során folyamatos csökkenés észlelhető, míg ez az arány 2008-ban szinte 64%-on volt, 2012-re ez az arány 14%-nyit csökkent 50% körülire. Ezek a csökkenések, a gazdasági válságnak tudhatóak be, de a folyamatos esőzések, a károk számának növekedése is nagymértékben befolyásolja a kapott arányokat.

A Groupama biztosítónál 2008-tól 2010-ig folyamatos növekedés észlelhető. Az előző mutatóknál is látható volt, hogy ennél a társaságnál a kárbejelentések nem okoztak nagy változásokat, valószínűleg a károsultak többsége nem náluk rendelkezett szerződéssel.

4.2.4. Céltartalékok aránya

A 9-es táblázatban az arányok azért kisebbek, mivel külön csoportba szerepelnek a károk rendezéséhez szükséges biztosítási tartalékok.

9. táblázat: Céltartalékok arányának alakulása 2008 és 2012 között százalékosan

CÉLTARTALÉKOK ARÁNYA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	0,45	0,33	0,33	0,28	0,08
Generali	0,46	0,21	0,18	0,18	0,45
Groupama	0,04	0,03	0,10	0,03	0,56

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianzánál minden évben folyamatos növekedés mutatkozik, 2009-ben egy kisebb arányú növekedés látható, 0,28% a mutató értéke ebben az évben. A Generalinál a 2008-as év után egy kisebb mértékű csökkenés volt jelen, majd 2011-től folyamatos növekedés látható a következő években. A Groupamanál 2008-ban még a mutató mértéke nagyobb szintet jelez, a

következő években ingadozások láthatóak, de az értékek alacsonyan vannak, 0,03%-os értéket ad 2011-ben.

4.2.5. Befektetett eszközök fedezete

A 10-es táblázatban mutató értéke akkor kedvező, ha megközelíti vagy meghaladja az 1 értékét. A befektetett eszközök között az immateriális javak, az ingatlanok és a befektetések kapcsolt vállalkozásokban értékeit vizsgáltuk.

10. táblázat: Befektetett eszközök fedezete 2008 és 2012 között

BEFEKTETETT ESZKÖZÖK FEDEZETE					
	2012	2011	2010	2009	2008
<i>Allianz</i>	1,90	1,68	1,65	1,43	1,37
<i>Generali</i>	1,49	1,19	1,21	1,50	1,36
<i>Groupama</i>	2,45	2,78	3,36	1,75	1,01

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz biztosítónál az évek alatt folyamatos növekedés jellemző, a mutató értéke stabilnak mondható. 2012-ben a legnagyobb a fedezet.

A Generalinál kisebb nagyobb ingadozások mutatkoznak. A mutató értéke itt is stabil értékeket jelez, 2009 és 2012-ben a legjobb a fedezet értéke.

A Groupamanál 2008 után növekedés észlelhető, 2010-től 2012-ig csökkenés látható. Itt kedvező értékeket kapunk, a társaság befektetett eszközeinek fedezete nagyon stabil. 2009-ben kapjuk a legjobb értéket, szemben a 2008-as stabil 1-es értékhez.

4.2.6. Tőkemultiplikátor

11. táblázat: Tőkemultiplikátor aránya 2008 és 2012 között

TŐKEMULTIPLIKÁTOR VAGY ESZKÖZIGÉNYESSÉGI MUTATÓ					
	2012	2011	2010	2009	2008
<i>Allianz</i>	6,16	6,66	6,21	6,24	6,30
<i>Generali</i>	10,05	10,70	11,01	10,44	10,97
<i>Groupama</i>	9,95	9,65	9,37	9,13	8,97

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A 11.-es táblázatban az Allianznál a legkisebb az arány, bár az évek során csökkenés tapasztalható, 2011-ben van a legmagasabban a mutató értéke egységnyi saját tőkével 6,21 egység eszközállomány mozoghat, a következő évben a legalacsonyabb értéket kapjuk.

A Generalinál is hasonló a helyzet, bár itt az évek során jelentkező csökkenést a 2010-es év szakítja meg, amikor egy kisebb növekedés látható. A legalacsonyabb érték 2012-ben van jelen, ekkor egységnyi saját tőkével 10,05 egységnyi eszközállomány mozoghat.

A Groupama társaságnál a mutató értéke évről - évre növekedést mutat, itt a 2012-es évben mozoghat a legnagyobb eszközállomány egységnyi saját tőkével. Egyik évben sem látható nagyobb változás, az értékekben csak kisebb mértékű az ingadozás.

4.2.7. Saját tőke / Jegyzett tőke aránya

A 12-es táblázat mutatóinak értéke akkor kedvező, ha a kapott érték 100% felett marad, ha ez alá esik, akkor az a vállalkozás vagyonszerzését jelzi az induló tőkéhez képest. A csökkenések mértéke, negatív mérleg szerinti eredményt vagy osztalék kifizetéseket jelzi. A növekedések azt jelzik, hogy nem forgatták vissza az adott évben megtermelt eredményt.

12. táblázat: Saját tőke és a jegyzett tőke arányának százalékos bemutatása

SAJÁT TŐKE/ JEGYZETT TŐKE ARÁNYA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	1096,91	1088,61	1210,95	1317,84	1285,07
Generali	595,80	586,73	599,91	651,36	585,91
Groupama	295,70	293,50	293,43	293,33	342,73

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz társaságnál az értékek jóval 100% felettiek, 2008-hoz képest 2012-re 200 egységnyit csökken, közben 2009-ben egy nagyobb növekedés észlelhető. Ezek az arányok mutatják számunkra, hogy a gazdasági válság ellenére is jól gazdálkodik a társaság. Külön említésre méltó a 2010-ről 2011-re változott helyzet, ugyanis ebben az évben 2011-ben az eredmény 15.067 millió forint volt, de a teljes nyereséget osztalékként kifizetik, és még az előző évek eredménytartalékából is igénybe vettek.

A Generali Biztosítónál az érték jóval meghaladja a 100%-ot. A mutató folyamatos ingadozást jelez. A 2010-es és 2011-es évben itt is jól megmutatkozik a változás.

A Groupama Biztosító társaságnál 2008 után egy csökkenés következik be, de ez a szint a következő években stagnál. Az értékek itt is kedvezőnek mondhatók, mivel szinte 300%-nyi saját tőke növekmény van jelen a társaság életében.

4.3.PÉNZÜGYI HELYZET ELEMZÉSE

4.3.1. *Likviditási helyzet*

A 13.-as táblázat alapján a három társaság esetén elmondható, hogy az értékek nagyságai hullámzóak, nagy biztosítókról van szó, akik a szerződések összegeit többnyire befektetik. A gyors likviditási mutatót külön nem mutattam be, mivel a társaságok alig rendelkeznek készletekkel.

13. táblázat: Likviditási helyzet 2008 és 2012 között

LIKVIDITÁSI HELYZET						AZONNALI LIKVIDITÁS					
	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	1,20	0,47	4,23	1,20	1,11		0,26	0,09	1,17	0,25	0,28
Generali	2,61	1,60	2,60	1,49	2,15		1,30	0,59	1,77	0,92	1,00
Groupama	0,73	1,13	1,04	0,34	0,20		0,05	0,14	0,07	0,00	0,01

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz biztosítónál a 13.-as táblázat első felében az érték folyamatosan növekszenek 2010-ig, itt eléri az 1,3 feletti értéket 4,23-at, majd a következő évben egy nagyobb zuhanás észlelhető, viszont 2012-re ez az érték stabilizálódik. A 2010-es érték a forgóeszközök arányának növekedése és a rövid lejáratú kötelezettségek szinte felére csökkenésének az eredménye. A 2011-es értéknél pont az ellenkező történt a forgóeszközök értékei csökkentek, és a rövid lejáratú kötelezettségek értéke közel 6-szorosára nőtt. Az azonnali likviditás stabilitását szinte csak egy évben mondhatjuk ki biztosan, ez a 2010-es évben. A többi évben valószínűleg problémák merülnének fel egy azonnali kifizetés esetén.

A Generali biztosítónál kisebb nagyobb ingadozások látszanak a 13.-as táblázat likviditási értékeiben, de a mutató értéke minden évben stabilnak mondható, a társaság tökéletesen likvid. A legnagyobb értékek 2010-ben és 2012-ben vannak jelen. Az azonnali likviditásnál a mutató minden évben jó szintet ér el, ennél a társaságnál nem merülnének fel gondok. 2010-ben látható a legmagasabb érték, 2011-ben van a legalacsonyabban, ez az előző

évi nehézségek miatt tudható be, a bankbetétek és pénztárakban lévő összegek a kifizetések miatt nagyobb értékben csökkentek.

A Groupama biztosítónál 2008-2009-es értékek nagyon alacsonyan vannak. A következő években folyamatos növekedés látható egészen 2011-ig, majd a következő évben egészen 0,73-ig csökken a mutató értéke. Itt már felléphetnek likviditási gondok, mivel a mutató értékei nem érik el a megfelelő szintet. A 2008-as évben az azonnali likviditási mutató nagyon alacsonyan van. A legmagasabb értéket 2011-ben érte el. A társaság azonnali likviditása nagyon gyenge értékeket mutat. Itt adott esetben szinte egyik évben sem lehetne azonnali kifizetést teljesíteni. Ez azért történik így, mivel a pénztét inkább befektetésekben tartja.

4.3.2. Adósságállomány aránya

A 14-es táblázatban az adósságállomány aránya mindhárom társaság esetében kedvezőnek mondható, mivel értékük jóval 60-65% alatt van. Évenként mértékük váltakozó, de egyiküknél sem éri el a kritikus szintet.

14. táblázat: Az adósságállomány arányának százalékos változása 2008 és 2012 között

ADÓSSÁGÁLLOMÁNY ARÁNYA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	24,28	38,10	17,99	24,52	29,78
Generali	31,74	38,68	36,11	44,17	34,32
Groupama	24,45	17,53	21,78	38,01	33,83

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz-nál 2010-ben van a legkisebb adósságállománya a társaságnak, ez után 2011-ben van a legmagasabban az érték, jól látható volt a többi mutató esetében is, hogy a kötelezettségek állománya megnőtt a bekövetkezett károk miatt.

A Generalinál is megfigyelhető, hogy 2009-ben van a legmagasabban az érték, ez a helyzet 2012-re változik meg, amikor az adósságállomány aránya a saját tőkéhez képest csökken.

Groupamanál ennek az ellentétjét mondhatjuk el, hogy az értékek kedvezőbben alakulnak. Az arány főleg 2011-ben alacsonyan 17,53%-on van, de legmagasabban itt is 2009-ben volt, ekkor 38%-ot ért el.

4.3.3. Saját tőke aránya

A 15. táblázat mutatja, hogy az Allianznál minden évben jó értékek szerepelnek, a saját tőke aránya minden évben 80% felett áll, ez azt jelenti, hogy megfelelően fedezni tudja a hosszú lejáratú kötelezettségeket. 2011-ben van a legalacsonyabban a mutató értéke 61,90%-on.

15. táblázat: Saját tőke arányának százalékos változása 2008-2012 között

SAJÁT TŐKE ARÁNYA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	75,72	61,90	82,01	75,48	70,22
Generali	68,26	61,32	63,89	55,83	65,68
Groupama	75,55	82,47	78,22	61,99	66,17

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generalinál az arányok kicsit alacsonyabbak, mint az előző társaságnál, itt a leggyengébben 2009-ben van a mutató értéke, amikor csak 55,83%-ot mutat a saját tőke aránya.

A Groupama esetében az értékek jó szintet érnek el, egy esetleges nagyobb kiadás a társaságra nem jelentene veszélyt, a saját tőke tökéletesen tudja fedezni a kötelezettségeket, az érték legalacsonyabban 2009-ben van.

4.3.4. Adósság állomány fedezettsége

A 16-os táblázat alapján, mint a többi mutatónál itt is érzékelhető, hogy a gazdasági válság hatására évről évre változik az érték. Ennél a mutatónál nagyon jól elmondható az, hogy a társaságok adósságai megfelelő mértékben fedezve vannak, bármelyik évet vesszük alapul, a saját tőke sokkal nagyobb értékben van jelen, mint a kötelezettségek állománya.

16. táblázat: Az adósságállomány fedezettségének alakulása 2008 és 2012 között

ADÓSSÁGÁLLOMÁNY FEDEZETSÉGE					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	3,12	1,62	4,56	3,08	2,36
Generali	2,15	1,59	1,77	1,26	1,91
Groupama	3,09	4,70	3,59	1,63	1,96

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianznál az értékek közül legmagasabban 2010-ben van a fedezettség, ekkor eléri a 4,56-os értéket. A következő év már sokkal kisebb értéket jelez, 2009-ben 1,62 a fedezettség értéke.

A Generalinál az értékek csak kisebb mértékben váltakoznak, túlzott nagy ingadozás nem következik be az évek során. A mutatók értékei bár jelzik, hogy a saját tőke megfelelő fedezettséget ad. A mutató értéke legalacsonyabban 2009-ben van, a legmagasabb értéket 2012-ben kaptuk.

A Groupamánál ehhez képest 2011-ben éri el a legmagasabb szintet a mutató, ekkor 4,70-es értéket mutat, ami azt jelenti, hogy a saját tőke értéke megfelelően fedezi az adósság állományt, akár többszörösen is.

4.4. JÖVEDELMEZŐSÉG ELEMZÉSE

Díjbevétel és szerződésszámaik alakulása

Az elemzések megkezdése előtt, a díjbevétel és a szerződésszámok évenkénti alakulását fogom bemutatni. A táblázatok külön tartalmazzák az élet és a nem életbiztosításokat.

A 17-es táblázatban az életbiztosítások területén az Allianznál a 2009-es évben csökkent a legjobban a díjbevétel 24%-al. A 2010-es évben 46%-os növekedés volt. A nem életbiztosítások területén 2011-ben volt jelen a legnagyobb 19%-os recesszió.

17. táblázat: Díjbevétel %-os alakulása 2008 és 2012 között

DÍJBEVÉTEL ALAKULÁSA										
ÉLETBIZTOSÍTÁS						NEM ÉLETBIZTOSÍTÁS				
	2012	2011	2010	2009	2008	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	0,89	0,97	1,46	0,76	1,00	0,92	0,81	0,89	0,93	1,00
Generali	0,94	0,93	1,00	0,89	1,00	0,91	0,95	0,99	0,96	1,00
Groupama	0,91	0,98	1,12	1,01	1,00	0,96	0,94	0,97	0,95	1,00

Forrás: Magyar Biztosítók Évkönyvei 2009-2013 között

A Generalinál az életbiztosítások terén 2009-ben van jelen a legnagyobb csökkenés a díjbevételekben 19%-os. A nem életbiztosításoknál a legnagyobb csökkenés 2012-ben van jelen.

A Groupamanál a legnagyobb növekedés 2010-ben következett be 12% a mértéke az életbiztosításoknál. A nem életbiztosításoknál a díjbevételek alakulása folyamatos csökkenést mutat, a legnagyobb mértékű 2011-re mutatkozik.

A 18.-as táblázat a szerződésszámok alakulását mutatja. Az Allianznál az életbiztosításoknál folyamatos csökkenés látható. A szerződések számában 2009-es és 2012-es évben a legnagyobb mértéke. A nem életbiztosításoknál a legalacsonyabban 2010-ben alakultak a szerződésszámok. Itt az előző évhez viszonyítva 14%-os csökkenés volt jelen.

18. táblázat: A szerződésszámok százalékos alakulása 2008 és 2012 között

SZERZŐDÉSSZÁMOK ALAKULÁSA										
ÉLETBIZTOSÍTÁSOK						NEM ÉLETBIZTOSÍTÁSOK				
	2012	2011	2010	2009	2008	2012	2011	2010	2009	2008
<i>Allianz</i>	0,92	0,94	0,93	0,92	1,00	0,88	0,92	0,86	1,00	1,00
<i>Generali</i>	0,89	0,94	0,98	0,96	1,00	0,90	0,92	1,03	0,99	1,00
<i>Groupama</i>	0,95	1,00	0,97	0,93	1,00	0,98	1,01	0,92	0,99	1,00

Forrás: Magyar Biztosítók Évkönyvei 2009-2013 között

A Generalinál az életbiztosításoknál minden évben csökkenés látható. A nem-életbiztosításoknál 2010-ben egy növekedés látszik a szerződésszámok alakulásában.

A Groupama esetében az életbiztosításoknál 2009-ben a legnagyobb mértékű a szerződésszámok csökkenése. 2011-ben egy stagnálás látható. A nem életbiztosításoknál 2010-ben 8%-al kevesebb szerződésszám az előző évhez képest. A 2011-es évet egy 1%-os növekedés jellemzi.

Bruttó díj változása 2008 és 2012 között

19. táblázat: A bruttó díj százalékos változása 2008-2012 között

	NEM ÉLETBIZTOSÍTÁS					ÉLETBIZTOSÍTÁS				
	2012	2011	2010	2009	2008	2012	2011	2010	2009	2008
<i>Allianz</i>	0,93	0,82	0,89	0,93	1,00	0,89	0,97	1,46	0,76	1,00
<i>Generali</i>	0,91	0,95	0,99	0,99	1,00	0,94	0,93	1,00	0,89	1,00
<i>Groupama</i>	1,03	0,98	1,04	1,10	1,00	0,92	0,98	1,13	1,04	1,00

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az eredménykimutatásban jelen vannak a bruttó biztosítási díjak, ezek külön szerepelnek az élet és a nem-életbiztosítások biztosítástechnikai eredményénél. A csökkenések a bruttó befolyt díjak csökkenését jelzik, ami arra utal, hogy az előző évhez képest mennyivel kevesebb díj folyt be, ezáltal feltételezhető, hogy a szerződések darabszáma is csökkent.

A 19-es táblázatban jól látszik, az Allianznál a nem-életbiztosításoknál 2008-tól kezdve folyamatos csökkenés látszik, de 2012-ben a csökkenés már kisebb mértékű. Bár az emberek a válság hatására tudatosabban próbálják meg beosztani pénzüket, az életbiztosításoknál ez a tendencia nem érvényesül. 2010-ben egy nagyobb értékű növekedés látható, ezt a bekövetkezett károk okozta kritikus helyzet is kiválthatta, továbbá ebben az évben történt természeti katasztrófák (pl. vörös iszap, esőzések, árvizek, hurrikánok) miatt emberek valószínűleg több szerződést kötöttek. Összességében elmondható, hogy a 2010-es természeti katasztrófák az emberekben félelmet keltettek, így az életbiztosítások értékei nőttek a többi évhez képest.

A Generalinál a nem-életbiztosításoknál jelenlevő értékek minden évben kisebb csökkenést mutatnak. A 2012-es évben kapott érték kisebb a 2009-esnél. Az életbiztosítások terén hasonló a helyzet, az értékek csökkenést mutatnak, de 2010-ben látható, hogy nem volt változás az előző évhez képest.

A Groupamánál nem-életbiztosítások terén 2008-2010-ben egy 10% és egy 4%-os növekedés látható, 2011-ben kisebb mértékű csökkenés következett be. Az életbiztosításoknál az első két évben növekedés volt jellemző, majd megmutatkozik a 2010-es év kritikusabb időszaka, a szerződések díjai növekedést mutatnak, több szerződés kötött.

Károk ráfordításainak változása 2008-2012 között

Az eredménykimutatásnál külön soron szerepelnek a károk ráfordításai az élet és a nem-életbiztosítások esetén. Ebből a sorból megtudjuk, hogy a keletkezett károkra mekkora volt a ráfordítás összege. Az ebből számított mutatóknál a csökkenés azt jelzi, hogy a keletkezett károkra kevesebb összeget fizettek, a növekedés pedig, hogy a károkra nagyobb volt a kiadott összeg, vagy több kár keletkezett.

A 20-as táblázatban az Allianznál a nem-életbiztosításos szerződéseknél az érték évről évre változnak. 2009-től 2011-ig kevesebb káresemény volt vagy kevesebb összeget fizettek ki a károkra. Ezt a szintet 2012-ben egy 13%-os növekedés váltja fel. Az életbiztosításoknál 2009-ről és 2010-re egy nagyarányú növekedés volt jellemző. A 2010-es évben főleg látszik, hogy itt

kimagaslóan megnőtt a mutató értéke mind a két biztosítási típusnál. A természeti katasztrófák miatt az emberek több kárbejelentést tettek.

20. táblázat: Károk ráfordításainak százalékos alakulása 2008-2012 között

	NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁS					ÉLETBIZTOSÍTÁS				
	2012	2011	2010	2009	2008	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	1,13	0,62	0,98	0,75	1,00	0,83	0,94	2,59	1,06	1,00
Generali	0,79	0,81	1,27	0,50	1,00	1,00	1,13	1,24	0,77	1,00
Groupama	1,08	0,87	1,01	1,26	1,00	1,29	1,11	0,87	1,01	1,00

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generali biztosító esetében a nem-életbiztosítások terén 2009-ben egy hatalmas csökkenés tapasztalható, ebben az évben fele akkora volt a keletkezett károk mennyisége és az erre fordított összeg. 2010-ben az értékek már sokkal nagyobb növekedést mutatnak, több kárbejelentés érkezett. Az életbiztosításoknál a helyzet hasonló, ott is csökkenés jellemzi a 2009-es évet, viszont 2010-ben egy kiugróan nagy növekedés látható a bekövetkezett helyzet hatására.

A Groupama esetében nem-életbiztosítások terén szinte minden évben növekedés látszik a számokban, ez azt jelzi, hogy ezekben az években több a keletkezett károk mértéke. Kivételt képez a 2011-es év, ahol csökkenés van jelen. Az életbiztosításoknál is hasonló a helyzet, itt egyedül 2010-re lesz hasonló értékű a csökkenés akárcsak a nem-életbiztosításoknál, viszont 2011-ben már több kárbejelentés látható.

Az Adózott eredmény változása 2008 és 2012 között

Az adózott eredmény a jövedelem alakulását mutatja, a kifizetett éves adó után, de az osztalékfizetés előtti állapotban.

21. táblázat: Az adózott eredmény értékeinek százalékos változása

ADÓZOTT EREDMÉNY VÁLTOZÁSA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	0,28	-3,30	-0,60	0,96	1,00
Generali	0,43	1,54	0,25	1,39	1,00
Groupama	2,57	0,51	0,32	0,95	1,00

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Mindhárom biztosító esetében jól látszik, hogy a 2010-es évben egy különösen nagymértékű csökkenés jelentkezett az eredményben, ez annak tudható be, hogy a kormány 2010 végén bevezette a biztosításokat érintő különadót. A hatalmas árvizek és természeti katasztrófák nagymértékben sújtották a biztosítások jövedelmezőségét.

A 21-es táblázatban az Allianznál a törvény hatása 2010 után a következő években is látszik, a 2010-es év negatív, veszteséges eredménye, amely 2011-re is nagy hatással volt, mivel az előző évi veszteség elhatárolásra került.

A Generali esetében a következő években már módosulnak az értékek. 2012-ben a klímaváltozások káros hatásainak megelőzésével, előrejelzésével és csökkentésével kapcsolatban lévő projektekre 41 millió Forintos kifizetés történt, emiatt is jól látszik, hogy a jövedelem kisebb az előző évhez viszonyítva.

A Groupama biztosító pedig fokozatos javuló tendenciát mutat, 2012-ben 543 millió forintos adókedvezményt számolt el filmtámogatás jogcímén.

4.4.1. Bevétel arányos jövedelmezőség

22. táblázat: Az átlagos fedezeti hányad értékei nem-élet és életbiztosításoknál %-osan

ÁTLAGOS FEDEZETI HÁNYAD											
	NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁSOK						ÉLETBIZTOSÍTÁSOK				
	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	49,99	58,63	45,58	50,25	37,98		1,12	-5,98	-9,60	38,38	56,09
Generali	73,91	69,80	64,66	72,62	45,98		-9,34	-2,83	16,06	32,08	21,73
Groupama	53,03	55,23	49,77	48,57	55,43		-8,73	22,59	31,72	11,20	8,95

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A 22. táblázat alapján, jól látható, hogy a három biztosító társaság közül mindegyiknél a nem-életbiztosítások átlagos fedezeti hányada a legnagyobb szemben az életbiztosításokkal, ahol némelyik évben negatív értékeket kaptunk. Ez azt jelenti, hogy az árbevétel ott nem tudja fedezni a felmerült közvetlen költségek értékeit.

Az összesítő táblázatban jól fog látszani, hogy az életbiztosítások terén keletkezett negatív értékeket, a társaságok a nem életbiztosításokkal fogják kompenzálni, ezáltal összességében már pozitív értékek lesznek jelen. Valószínűleg a gazdasági válság, a természeti katasztrófák tömege váltotta ki azt, hogy az életbiztosítások értékei olyan mértékben lecsökkenjenek, hogy azok ne tudják fedezni a közvetlen költségeket. Ez akkor is így

történhetett, ha az emberek meggondolták magukat és megszüntették szerződéseiket, vagy csak egyszerűen visszavásárolták azokat.

A 23. táblázatban összesítve látszanak az értékek. Kisebb nagyobb ingadozások vannak jelen.

23. táblázat: Az átlagos fedezeti hányad %-os alakulása összesítve 2008-2012 között

ÁTLAGOS FEDEZETI HÁNYAD					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	34,19	36,99	29,11	47,79	42,39
Generali	45,25	45,27	47,94	58,80	37,13
Groupama	23,16	38,52	40,56	30,25	31,99

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz-nál az értékek 2009-ben a legmagasabbak, ekkor mind a két biztosítási típusnál pozitív érték szerepel. A következő évben 2010-ben van a legalacsonyabb az érték, ez azért van így mivel az életbiztosításoknál negatív érték volt jelen, a bruttó díjak nem tudták fedezni a közvetlen költségeket.

A Generali esetében az összesítésben jól látható, hogy 2008-ban szerepel a legkisebb érték, bár itt nincs negatív érték egyik biztosítási típusnál sem. A mutató 2009-ben jelzi a legmagasabb értéket. Az életbiztosításoknál szereplő negatív értékek az összesítésben szinte már meg sem látszanak.

A Groupama esetében 2010-ben fedezik a legjobban a bruttó díjak a közvetlenül felmerülő költségeket. A legalacsonyabb érték 2012-ben szerepel, ekkor jól látható a 22-es táblázatban, hogy az életbiztosításoknál negatív érték van jelen.

4.4.2. Árbevétel arányos jövedelmezőségi mutatók

A 24. táblázatban a biztosítástechnikai eredményt viszonyítva a megszolgált bruttó díjak és az egyéb bevételek összegéhez, megkaptuk, hogy az élet és nem-életbiztosításoknál az árbevétel mekkora részét teszi ki az eredmény. A biztosítástechnikai eredményt külön az élet és külön a nem-életbiztosításoknál kiszámoltam.

**24. táblázat: Bevétel arányos üzleti eredmény nem-élet és életbiztosításoknál
százalékosan kifejezve 2008-2012 között**

BEVÉTEL ARÁNYOS ÜZLETI EREDMÉNY											
	NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁSOK						ÉLETBIZTOSÍTÁSOK				
	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	8,74	14,05	6,00	11,12	-3,53		3,01	2,87	0,16	3,60	2,75
Generali	3,19	3,07	-0,12	5,31	3,10		7,99	6,69	6,73	7,66	7,77
Groupama	7,92	13,29	7,59	3,45	-1,07		6,10	2,03	3,49	4,69	1,18

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A 25-ös táblázatban összesítve van bemutatva a két biztosítási fajta.

Az Allianz-nál negatív a 2008-as év, de mindez azért történt, mivel a biztosítástechnikai eredmény ebben az évben a nem-életbiztosításoknál negatív, a károk ráfordításai és a működési költségek nagyobbak a befolyt díjak és egyéb bevételek értékénél és az életbiztosítások pozitív értéke sem képes fedezni ezt az összeget. A mutató itt 2011-ben adja a legnagyobb értéket.

25. táblázat: Bevétel arányos üzleti eredmény 2008 és 2012 között %-osan kifejezve

BEVÉTEL ARÁNYOS ÜZLETI EREDMÉNY					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	6,98	10,38	4,28	9,61	-1,98
Generali	4,96	4,37	2,31	6,25	4,93
Groupama	7,07	7,58	5,54	4,15	0,07

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generali esetében 2009-ben a társaság árbevételének 6,25%-át az eredmény teszi ki, ebben az évben szerepel a legnagyobb érték. Szemben a 2010-es évvel, amikor a mutató értéke a legkisebb szintet éri el.

A Groupama esetében a legkisebb érték 2008-ban szerepel, a legnagyobb értéket 2011-ben éri el a társaság, ekkor az árbevétel 7,58%-a a társaság biztosítástechnikai eredménye.

A 26-os táblázat bemutatja az árbevétel hány százalékát tették ki a szokásos vállalkozási eredmények. Itt azért szükséges kimutatni külön az élet és nem életbiztosításokat, mert a bruttó biztosítási díjak mind a két biztosítási fajtánál külön sorokon jelennek meg és így átláthatóbb az alakulásuk helyzete.

26. táblázat: Bevétel arányos szokásos vállalkozási eredmények százalékosan

BEVÉTEL ARÁNYOS SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY											
	NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁSOK						ÉLETBIZTOSÍTÁSOK				
	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	4,73	14,40	-3,16	6,40	5,44		8,43	23,76	-5,99	17,61	12,94
Generali	1,96	5,15	3,72	15,42	10,63		3,26	8,84	6,38	26,06	16,52
Groupama	10,26	3,84	7,67	24,48	20,33		10,89	3,68	7,39	25,30	20,12

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A 27. táblázat a szokásos vállalkozási eredmény arányát összesítve tartalmazza. Az összesítő táblázatban is jól látszik, az Allianz 2010-es nagy vesztesége, a természeti katasztrófák nagy hatással voltak erre az évre. A legnagyobb érték már 2011-ben jelen lesz ekkor a társaság árbevételének 10,29%-át az eredmény teszi ki.

27. táblázat: Bevétel arányos szokásos vállalkozási eredmény %-osan összesítve

BEVÉTEL ARÁNYOS SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY					
	2012	2011	2010	2009	2008
<i>Allianz</i>	3,38	10,29	-2,34	5,22	4,27
<i>Generali</i>	1,36	3,59	2,55	10,73	7,18
<i>Groupama</i>	5,54	1,97	3,97	13,56	12,67

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generali esetében 2009-ben jelenik meg a legmagasabb érték, majd a 2012-es évben lesz jelen a legalacsonyabb érték, amikor a társaság árbevételének 1,36%-át teszi ki az eredmény.

A Groupamanál az érték a legmagasabb szintet 2009-ben éri el, ez a két biztosító egyesülése miatt is létrejöhetett, legalacsonyabb érték 2011-ben jelenik meg a társaságnál.

4.4.3. Tőkearányos jövedelmezőségi mutatók

A 28-as táblázat az élet és nem életbiztosításokat tartalmazza különbontva. Itt jól látszanak azok az évek, ahol a biztosítástechnikai eredményeknél negatív értékek szerepelnek.

**28. táblázat: Tőkearányos üzleti eredmények nem-élet és életbiztosításoknál
százalékosan kifejezve**

TŐKEARÁNYOS ÜZLETI EREDMÉNY											
NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁSOK						ÉLETBIZTOSÍTÁSOK					
	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	17,21	29,48	13,89	26,27	-9,33		2,92	3,08	0,17	2,30	2,48
Generali	8,82	9,40	-0,38	15,74	10,35		11,91	10,65	11,39	12,09	15,25
Groupama	12,89	21,33	12,54	5,66	-1,73		9,31	3,42	6,00	7,41	1,95

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A 29-es táblázat összesítve tartalmazza az élet és a nem életbiztosítások értékeit. A táblázatban jól látható, hogy a biztosítástechnikai eredményeket összesítve a negatív eredmények többsége eltűnik.

29. táblázat: A tőkearányos üzleti eredmény alakulása %-osan 2008 és 2012 között

TŐKEARÁNYOS ÜZLETI EREDMÉNY					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	20,13	32,56	14,05	28,57	-6,85
Generali	20,73	20,06	11,01	27,83	25,60
Groupama	22,20	24,75	18,54	13,07	0,21

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz esetében maradt meg egyedül 2008-as negatív érték, mivel az életbiztosításoknál szereplő érték nem volt eléggé nagy ahhoz, hogy ezt a veszteséges értéket korrigálni tudja. A társaságnál jól látható, hogy a legnagyobb érték 2011-ben van jelen, ekkor 32,56%-ot ért el az összesített tőkearányos üzleti eredmény. A Generali esetében a legnagyobb érték 2009-ben van jelen, míg a mutató értéke legalacsonyabban 2010-ben van. A Groupamanál a legkisebb értéket 2008-ban kaptuk meg, amikor a nem életbiztosítások biztosítástechnikai eredménye veszteséget mutatott. A legmagasabb értéket 2011-ben érte el a társaság, a mutató értéke ekkor 24,75%-os összesített tőkearányos üzleti eredményt jelez.

A 30. táblázat az adózás előtti eredményt vizsgálja, itt már egybe veszi az élet és a nem-életbiztosításokat. Az értékek érdekesen alakulnak a társaságoknál.

30. táblázat: Tőkearányos adózás előtti eredmények 2008 és 2012 közötti időszak alatt

TŐKEARÁNYOS ADÓZÁS ELŐTTI EREMENY (%)					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	10,75	37,39	-8,77	17,28	16,30
Generali	8,35	18,44	13,22	52,52	41,74
Groupama	18,19	6,73	13,90	45,75	55,78

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz biztosító esetében az évek során 2010-ben negatív értéket mutat, ez a helyzet ebben az évben bekövetkezett természeti katasztrófák, különadók fizetése miatt alakult ki. A Generalinál nagyon nagy különbség látszik az 5 év során, míg 2008-ban a mutató értéke közel 42%-ot mutat, ez a szám 2012-re nagyon lecsökken, ekkor már csak 8,35%-os jövedelmet ér el az adózás előtti eredmény egységnyi saját tőkével, ebben az évben a legkisebb a mutató értéke. A Groupamanál 2008-ban szerepel a legnagyobb érték, a következő években nagy csökkenés észlelhető. Az 5 év során 37%-os értékű ennek a változásnak a mértéke. Így 2012-ben 18,19%-os a saját tőke egységével elért adózás előtti eredmény.

4.4.4. Élőmunka arányos jövedelmezőség

A 31-es táblázatban párhuzamosan kimutattam külön az élet és nem életbiztosítások biztosítástechnikai eredményét a személyi jellegű ráfordításokhoz viszonyítva.

31. táblázat: Élőmunka ráfordítással arányos jövedelmezőség nem-élet és életbiztosításoknál százalékosan kifejezve

ÉLŐMUNKA RÁFORDÍTÁS ARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉG										
	NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁSOK					ÉLETBIZTOSÍTÁSOK				
	2012	2011	2010	2009	2008	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	75,71	117,23	50,05	70,44	-24,99	12,83	12,26	0,60	6,17	6,64
Generali	16,37	16,49	-0,62	29,95	21,76	22,09	18,68	18,55	23,01	32,05
Groupama	29,28	48,76	27,49	12,66	-2,72	21,13	7,81	13,15	16,59	3,06

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A nem életbiztosításoknál megjelenő negatív értékek a biztosítás technikai eredmény veszteség jellegű értékét jelzik. Az értékek mindkét biztosítási típusnál nagyon váltakozó értékeket mutatnak.

A 32. táblázat az értékeket együttesen vizsgálja a két biztosítási fajtánál. Jól látható, hogy a nem-életbiztosításoknál felmerült negatív értéket az életbiztosítások értékei kompenzálják.

32. táblázat: Élőmunka ráfordítás arányos jövedelmezőség összesen %-osan kifejezve

ÉLŐMUNKA RÁFORDÍTÁS ARÁNYOS JÖVEDELMEZŐSÉG					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	88,55	129,50	50,65	76,61	-18,35
Generali	38,47	35,17	17,93	52,96	53,81
Groupama	50,41	56,57	40,64	29,25	0,34

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A gazdasági válság kezdetén az Allianznál negatív érték szerepel, de jól látható az, hogy mivel ezek a társaság értékesítésének élet és nem-életbiztosításait is tartalmazza, ha valamelyiknél kritikusabb az érték azt a másik típusból korrigálják ki. Az összesített értékek alapján az Allianznál 2011-ben szerepel a legjobb arány.

A Generalinál összességében a 2008-as évben jött ki a legjobb eredmény, ekkor 53,81%-os volt a biztosítástechnikai eredmények aránya a személyi jellegű ráfordításokhoz képest. A 2010-es évben a nem életbiztosítások veszteséges biztosítástechnikai eredménye miatt a mutató értéke a legalacsonyabban van.

A Groupama esetében a 2008-ban a legkisebb az érték. A legjobb számot 2011-ben kaptam, 56,57% volt a biztosítástechnikai eredmény aránya a személyi jellegű ráfordításokhoz képest.

4.4.5. Saját tőke hozama (ROE)

A 33-as táblázatban az Allianz biztosítót nézve elmondható az, hogy az első év után következő két évben folyamatos csökkenés látható, olyannyira, hogy 2010-ben az érték negatív lett, ez azt jelzi, hogy ebben az évben vezette be az állam a biztosítókat terhelő különadót, az év folyamán több természeti katasztrófa is bekövetkezett, ami jelentős mértékű kifizetéseket igényelt. A következő évben 2011-ben már egy nagyobb mértékű növekedés látható, megközelítőleg 40%-al nő meg a saját tőke hozama, ekkor az egységnyi saját tőkeértékkel 32,44%-os az előállított adózott eredmény.

33. táblázat: A saját tőke hozamának alakulása százalékosan 2008-2012 között

ROE - RETURN ON EQUITY - SAJÁT TŐKE HOZAMA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	9,08	32,44	-8,83	13,48	14,47
Generali	7,93	18,58	11,80	44,16	35,34
Groupama	16,48	6,46	12,63	38,97	44,67

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generalinál az érték 2008 után még növekedik, majd 2010-ben egy nagyobb mértékű csökkenés látható, a saját tőke hozama ekkor 11,80%-os, ez is a különadó bevezetésének számlájára írható, a katasztrófák okozta kárfizetések drasztikus növekedése miatt. A következő évben újbóli növekedés érzékelhető, próbálnak felzárkózni az előző év gyengébb időszakából, bár a károk rendezésére fordított kiadások még ekkor is érződnek. 2012-re a mutató értéke 2008-hoz képest majdnem 30%-al csökken, az egységnyi saját tőkével előállított adózott eredmény mértéke 7,93%-os.

A Groupamanál 2008-tól kezdve az értékekben itt is folyamatos csökkenés látható. A 2009-ben történt összeolvadás hatására a mutatók évről-évre csökkennek. 2011-ben jelez a legkisebb értéket 6,46%-ot. 2012-re a mutató értékében növekedés látszik, ekkor az egységnyi saját tőkével előállított adózott eredmény mértéke 16,48%-os, de ez még mindig sokkal kisebb a 2008-ban kimutatott eredményhez képest.

4.4.6. Eszközarányos megtérülés (ROA)

34. táblázat: Az eszközarányos megtérülés mutató értékei százalékosan kifejezve

ROA - RETURN ON ASSETS - ESZKÖZARÁNYOS MEGTÉRÜLÉS					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	1,47	4,87	-1,42	2,16	2,30
Generali	0,79	1,74	1,07	4,23	3,22
Groupama	1,66	0,67	1,35	4,27	4,98

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A 34-es táblázatban az Allianznál a mutató értéke 2008-tól kezdve 2010-ig csökken. Ebben az évben az egységnyi eszközértékkel előállított adózott eredmény -1,42%, ez az adózott eredmény negatív értéke miatt alakult így, amit már a fentiekben is többször kiemeltem. A 2011-es évben egy nagyobb növekedés észlelhető, a mutató értéke ekkor a legnagyobb 4,87%-ot jelez.

A Generalinál a 2008-as évhez képest 2009-ben növekedés észlelhető. A következő évben, 2010-ben a mutató értékében egy drasztikus csökkenés látható, ebben az évben az egységnyi eszközértékkel előállított adózott eredmény értéke 1,07%, bár ekkor az adózott eredmény értéke pozitív volt, de a nagyméretű kifizetések miatt a kapott érték sokkal kisebb lett. A 2012-es évben az egységnyi eszközértékkel előállított adózott eredmény értéke 0,79%. Ez 2008-hoz viszonyítva pedig 2,50%-al kevesebb, a mutató értéke ebben az évben a legkisebb.

A Groupamanál évről évre csökkenés látható. 2011-ben eléri a legalacsonyabb értéket az öt év során. 2012-re egy kisebb mértékű növekedés tapasztalható, ekkor az eszközértékkel előállított adózott eredmény mértéke 1,66%.

4.4.7. Marginális jövedelem (ROS)

A 35-ös táblázatban először külön szemléltettem a két biztosítási fajtát. Az adózott eredmény értékéhez viszonyított bruttó díjak értékét.

35. táblázat: Marginális jövedelem %-os alakulása az élet és nem-életbiztosításoknál

ROS - RETURN ON SALES - MARGINÁLIS JÖVEDELEM											
NEM-ÉLETBIZTOSÍTÁSOK							ÉLETBIZTOSÍTÁSOK				
	2012	2011	2010	2009	2008		2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	4,74	15,72	-3,89	5,77	5,65		9,93	31,23	-9,14	22,11	17,54
Generali	2,95	6,20	3,83	15,38	10,94		5,62	12,16	7,30	29,73	19,03
Groupama	10,20	4,08	7,77	24,88	28,64		10,89	3,89	7,45	25,88	28,14

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A 36-os táblázatban a biztosítások összességében szerepelnek. Az értékelés így már sokkal egyszerűbb és jobb áttekintést ad számunkra.

36. táblázat: Marginális jövedelem százalékos alakulása 2008-2012 között

ROS - RETURN ON SALES - MARGINÁLIS JÖVEDELEM					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	3,21	10,46	-2,73	4,58	4,27
Generali	1,94	4,11	2,51	10,14	6,95
Groupama	5,27	1,99	3,80	12,69	14,19

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz esetében a legalacsonyabb érték 2010-ben szerepel, ekkor a mutató értéke veszteséget jelez, jól tudjuk, hogy ez az újonnan megjelent különadó miatt, a hirtelen keletkezett károk tömege miatt jelez ilyen rossz értéket. A 2011-es év bizonyul a legsikeresebbnek, amikor az adózás előtti eredményben 10,46%-os a bruttó díjak együttes értéke.

A Generalinál a legnagyobb érték 2009-ben jelenik meg, ekkor az adózott eredményben 10,14%-os részt képvisel a bruttó díjak összege. A legalacsonyabb értéket 2012-ben kaptuk meg. A Groupama esetében 2008-ban van a legmagasabb érték, a következő évektől folyamatos csökkenés látszik a kapott eredményekben, olyannyira hogy 2011-ben a mutató a legsóbb értéket jelzi számunkra, ekkor az adózott eredmény közel 2%-os a bruttó díjakhoz viszonyítva.

4.5. BIZTOSÍTÓK SAJÁTOS SPECIÁLIS MUTATÓI

4.5.1. Díjbevétel arányos nyereség

A 37-es táblázatnál a bruttó díjakat együtt vizsgáljuk. Az Allianz esetén 2008-hoz viszonyítva az érték 1%-al csökken 2012-re, így a tárgy évben 3,80%-ot ér el a bruttó díj az adózás előtti eredményben. A 2010-es nagymértékű veszteség itt is jól kitűnik a többi eredmény közül.

37. táblázat: Díjbevétel arányos nyereség alakulása százalékosan 2008 és 2012 között

DÍJBEVÉTEL ARÁNYOS NYERESÉG					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	3,80	12,05	-2,71	5,87	4,81
Generali	2,04	4,07	2,82	12,05	8,21
Groupama	5,82	2,07	4,19	14,89	17,72

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill Ft-ban)

A Generalinál folyamatos évenkénti ellentétes irányú változás látszik. A mutató értéke 2008-ról 2012-re 6%-kal csökken, a tárgyévben 2,04% a bruttó díj aránya az adózás előtti eredményhez képest. A 2009-es évben kapjuk a legnagyobb értéket.

A Groupama esetében egy folyamatos recesszió figyelhető meg az évek során. 2008-ról 2012-re 12%-os csökkenés látható. Ezt pontosítva 2012-ben a bruttó díj aránya 5,82% az adózás előtti eredményhez viszonyítva.

Az évek során mind a három társaság esetén a díjbevétel arányos nyereség csökken, kevesebb a kötött szerződések száma, így a díjbevétel is.

4.5.2. Biztosítási bevétel arányos nyereség

A 38-as táblázatban a biztosítási bevételek az élet és nem életbiztosításoknál együtt vizsgáljuk.

38. táblázat: Biztosítási bevétel arányos nyereség alakulása százalékosan

BIZTOSÍTÁSI BEVÉTEL ARÁNYOS NYERESÉG					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	4,17	12,58	-2,83	6,07	5,15
Generali	2,79	5,51	3,73	15,87	8,04
Groupama	5,24	1,88	3,84	13,32	16,18

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

Az Allianz biztosítónál folyamatos váltakozást láthatunk, 2008-hoz viszonyítva 2012-re 4,17%-os a mutató értéke ez azt jelenti, hogy az öt évvel ezelőtti értékhez viszonyítva a tárgy évre 1%-al csökkent az összes biztosítási bevétel az adózás előtti eredményhez képest. A táblázatban itt is jól látható a 2010-es veszteség, ami a társaságot érintette, és az is, hogy nagyobb mértékű növekedés lett jelen a 2011-es évben.

A Generalinál a különbségek mértékei sokkal nagyobbak. 2008-ról 2012-re egy megközelítőleg 6%-os recesszió látható, ez azt jelenti, hogy a tárgyévben 2,79%-os az összes biztosítási bevétel aránya az adózás előtti eredményhez képest. A 2010-es évben bevezetett különadó miatti óriási csökkenést a táblázat jól mutatja.

A Groupama társaságnál 2008-tól kezdve folyamatos csökkenés mutatkozik egészen 2011-ig, majd kisebb mértékű növekedés észlelhető. Elmondható az, hogy 2008-hoz képest 2012-re a biztosítási bevétel arányos nyereség 11%-al csökkent, a tárgy évben 5,24%-os az összes biztosítási bevétel aránya az adózás előtti eredményben. A 2010-ben bekövetkezett változások miatt a biztosító társaságok különadót fizetnek, ami miatt a csökkenés jól látható.

4.5.3. Bruttó kárhányad mutató

A 39.-es táblázatban mind a három társaság esetében, a mutatók 2010-ben a legmagasabb értéket adják.

Az Allianznál a 2010-es évben jól látszik a bekövetkezett természeti katasztrófák miatt 64,27%-os a bruttó kárráfordítás értéke. A következő években az arány folyamatosan csökken, a legkisebb értéket 2012-ben éri el.

39. táblázat: A bruttó kárhányad százalékos alakulása 2008 és 2012 között

BRUTTÓ KÁRHÁNYAD ALAKULÁSA					
	2012	2011	2010	2009	2008
Allianz	43,49	48,99	64,27	55,50	55,02
Generali	47,28	52,38	66,33	56,02	57,46
Groupama	44,90	45,34	67,35	46,67	44,01

Forrás: Saját számításom a biztosító társaságok éves beszámolóí alapján (adatok Mill. Ft-ban)

A Generalinál szintén 2010-ben a mutató értéke drasztikusan megnőtt 66,33%-ra ami azt jelenti, hogy több kárbejelentés volt ebben az évben. A következő évtől már újbóli csökkenések láthatók. A 2012-es évben a bruttó kárráfordítások aránya 47,28%-os értéket mutat a bruttó megszolgált díjakhoz viszonyítva, ez azt jelzi, hogy a mutató értéke 2008-hoz képest 10%-al csökkent.

A Groupama esetében a 2010-es évben 67,35% volt a bruttó kárráfordítások értéke a bruttó megszolgált díjakhoz viszonyítva, a többi évben több kárbejelentés érkezett. 2012-ig az értékek folyamatosan csökkenek, ennek az évnek az eredménye 44,90%-lett, ami közel egyforma a 2008-as év értékével.

Összességében a mutató értékei jónak mondhatók mindhárom társaság esetén, minden évben jóval 100% alatt maradtak az arányok, a bruttó megszolgált díjak teljes mértékben fedezték a bruttó kárráfordítás értékét.

4.6. LAKOSSÁGI FELMÉRÉS A BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOK HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSÉRŐL

Az eddigiekben ismertetett gazdasági számítások segítségével nyomon követhető volt a biztosító társaságok 2008-2012 évre vonatkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének elemzése. Szerettem volna azonban azt is megtudni, hogy az emberek véleménye ezekről a társaságokról, mennyire tükrözi a vizsgált öt év teljesítményét. Ennek érdekében kérdőíves felmérést végeztem, mintámban véletlenszerű kiválasztást követően 101 válaszadó

szerepelt, mely nem tekinthető ugyan reprezentatívnak egy ekkora piacon, de célom nem is volt a reprezentativitás elérése. A megkérdezés keretében az alábbi megállapításokra jutottam.

Kérdőívem első három kérdése kapcsán arra kerestem a választ milyen az emberek hozzáállása a vizsgált témához, hogyan viszonyulnak a biztosításokhoz, a biztosító társaságokhoz.

Az első kérdésemben megtudtam, hogy a válaszadók közül 63 személynek jelenleg is van biztosítása, akik elmondták, hogy ők így érzik magukat jobban biztonságban. 29 személy elmondta, azért van biztosítása, mert a törvény előírja. A legkevesebb személynek (8) azért van szerződése, mert nélkülözhetetlen az életükből, és többek között gyerekeik életét is féltik.

38 olyan személy volt, akik azt válaszolták, hogy nekik jelenleg nincs biztosításuk, mert nincs rá szükségük és többségük fölöslegesnek tartja. Ők véleményem szerint az olyan személyek, akik a szükségleteik között a lista végére helyezték a biztosítás meglétét.

A következő három kérdés során megtudtam, milyen az emberek megítélése a biztosító társaságokról, hogyan és milyen szempontokat figyelembe véve szelektálják őket.

Az első kérdésben kiderült, hogy a 63 személy közül 46 személy rendelkezik életbiztosítással, 57 válaszadó pedig nem életbiztosításokkal is rendelkezik (ezek közül főleg: kötelező gépjármű-, utas-, Casco, lakásbiztosítás). Ez is alátámasztja az elemzést, amely kimutatta, hogy több nem életbiztosítást kötnek az emberek, és sokkal kevesebb életbiztosításos szerződés van.

A piaci részesedés alakulását alátámasztotta a kérdőív is, a válaszadók közül 28 személynek az Allianz Hungária Biztosító Zrt.-nél van szerződése, 27 válasz érkezett a Generali Providencia Biztosító Zrt.-re, a Groupama Garancia Biztosító Zrt.-t 17 személy jelölte meg. Innen is látszik, hogy a 2010-es nehéz évet érintő okok, ezért érintették kisebb mértékben a Groupamát, mert nem rendelkezik akkora szerződésállománnyal, mint a másik két társaság.

Ezek mellett 24 személynek az AEGON Magyarország Általános Biztosító Zrt.-nél van szerződése. 26 válaszban volt több kisebb biztosító társaság is megjelölve, köztük jelen volt például: a K&H, az Union, a Magyar Posta stb.

A biztosító társaságok megválasztása kulcsfontosságú kérdés. Kérdőívem segítségével kiderült a biztosító-választásnál a kedvező díj a legfontosabb tényező, de figyelemmel kell tartani a megfelelő bizalom kialakulását, azt hogy a társaság minél megbízhatóbb legyen. Kevesebb személy volt, aki az alapján választja ki a biztosító társaságot, mert épp egy ismerőse,

annál a társaságnál dolgozik. Az akciók, kedvezmények jelenléte sem befolyásolja az embereket a választáskor, amennyiben az egy egyszeri alkalomnak tekinthető.

A következő négy kérdés során az évek alatt begyűjtött tapasztalatokat szerettem volna megtudni.

A biztosítási szerződések megkötése mindig nagy szerepet játszik a későbbi szituációk elégedettségében, mint minden szerződésben itt is fontos, hogy az apró betűs részt is ismerjük. A válaszadók többsége véleményem szerint helyesen döntött. A hetedik kérdésben arra vártam a választ, hogy a válaszadók kiknél vagy hol kötik szerződéseiket. Legtöbben közülük biztosítási tanácsadóval kötik meg szerződéseiket, vagy ügyfélszolgálaton, a legkevesebben az internetes kötésekkel választották.

A nyolcadik kérdésben tudni szerettem volna, hogy a megkérdezettek közül kinek volt eddig bármilyen káreseménye. 63 személy közül 30 személynek volt eddig bármilyen káreseménye. Ez megfelelően kérdőívem tükrözi az elemzés során megismert 40%-50% közti értéket, amelyeket a kritikus éven kívül kaptunk.

Az igennel válaszoló személyek közül, a következő kérdésben 13-an azt a választ adták, hogy a kárrendezéssel tökéletesen elégedettek voltak, szintén ennyi személy volt átlagosan elégedett a teljesítéssel és az ügyintézással, viszont 5 személy jelezte, hogy ők egyáltalán nem voltak elégedettek.

Szerettem volna tudni többek között azt is, hogy a biztosítási bevétel arányos nyereségből a kapottaknak megfelelőek voltak-e az eredmények. Kiderült 63 személy közül 36-nak volt eddig szerződés felbontása, akár jobb ajánlat, pénzügyi gondok vagy elégedetlenségek miatt.

Végezetül felvázoltam egy választási lehetőséget. A kérdőívemben az előzőleg tapasztalt vélemények hatására feltettem azt a kérdést, hogy hol fektetnék be leginkább pénzüket. A válaszadók közül 21-en választottak biztosító társaságot, de 60 személy még mindig inkább bankban tartaná pénzét, 6 személy pedig inkább ingatlanba fektetne.

A kérdőívre választ adók többsége 35 év alatti volt, de az idősebb korosztályból is 17-en kitöltötték. Többek közt 70 nő és 31 férfi adott választ. A kitöltő személyek többségének pedig Budapesten vagy Debrecenben van a lakhelye.

5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A gazdasági válság bekövetkezése után a társaságok életében fokozatos változások látszódnak. Az elemzés eredményeit figyelembe véve alig lehetett olyan mutatóval találkozni, ahol ne lettek volna folyamatos ingadozások a vizsgált évek során.

A 2009-es évben a teljesítménymutatók tekintetében még nem látszanak a válság hatásai, az értékek többnyire növekedést mutatnak. A 2010-es évben azonban drasztikus változások történtek. Ebben az évben bevezetették a biztosítót is terhelő különadót, amely még jobban megnehezítette a társaságok életét. Az adókifizetések növekedése mellett, ebben az évben az időjárás sem kedvezett, több hónapban is hatalmas esőzések voltak, nyáron nagyobb kánikula, majd augusztus 16.-án a hirtelen jött hidegfront miatt újabb esőzések jöttek, több helyen ezen a napon tornádó pusztított. De nagy természeti katasztrófának számított az évben ezen felül az október 4.-én bekövetkező vörösiszap-katasztrófa is. Ezen a napon szakadt át az Ajkai Timföldgyár Kolontár és Ajka között létesített, vörös iszap tárolójának gátja. Az erősen lúgos, maró hatású ipari hulladék felbecsülhetetlen gazdasági és ökológiai károkat okozott.

A vizsgált biztosító társaságok gazdasági teljesítményeik alakulásában ez a három hatás (különadók, esőzések, vörösiszap-katasztrófa) nagymértékben jelentkezett, olyannyira, hogy az Allianz társaságnak a 2010-es mérleg szerinti eredménye nagymértékben negatív értékű lett. A Generali biztosítónál is látszott a kárnövekedések hatása, az adott évben nem lett mérleg szerinti eredménye a társaságnak, az osztalék kifizetéshez eredménytartalékot vettek igénybe.

A 2010-es év során a három biztosító társaságnál az adózott eredmények értékei csökkentek, ez kiváltotta a mérleg szerinti eredmény csökkenését. A kritikus helyzet ellenére a biztosítók az év során kötelezettségeiket az előző évekhez képest nagyobb mértékben tudták rendezni. A befektetett eszközök is kisebb értékben változtak, mint az előző években. A követelések értéke csak a Generalinál csökkentek, itt a kinnlevőségek beérkeztek, az Allianz esetében az értékek nőttek. A biztosítási tartalékokból is többet kellett félretenni, hogy az esetleges újabb kárbejelentéseket fedezhessék. A likviditási helyzet a kötelezettségek csökkenése miatt megfelelő szintet mutat egy esetleges hirtelen fellépő fizetéshez. A gyors és azonnali likviditások is hasonlóan jó helyzetet mutatnak ebben az évben, a nagyobb kifizetések gördülékenyen sikerültek volna. A bevétel arányos és tőkearányos eredmények az Allianz és a Generali esetében a legalacsonyabb értéket tükrözik. A saját tőke hozama, az eszközarányos megtérülés és a marginális jövedelem az Allianz esetében negatív eredményt mutat. A Generali

és Groupama esetében a mutatók értékei hirtelen csökkenést jeleznek az előző évhez képest. A díjbevétel arányos nyereség és a biztosítási bevétel arányos nyereség az Allianznál negatív értékű, a Generalinál és a Groupamanál pedig sokkal alacsonyabb értéket mutat. A bruttó kárhányad alakulása mind a három társaság esetében a legnagyobb értéket mutatja az öt év közül, ami jelzi, hogy a kárbejelentések száma megnövekedett.

A 2011-es évben a kötelezettségek aránya megnőtt, a biztosító ez előző évi nehéz helyzet után kevésbé tudta rendezni tartozását. A Saját tőke aránya még mindig alacsonyan van, mert az előző évek veszteséges vagy alacsony mérleg szerinti eredménye után, az osztalékok kifizetéséhez még az eredménytartalékok egy részének igénybevételére is szükség volt, ez pedig csökkentette a saját tőke értékét.

A 2013-as év jelenlegi helyzetének alakulásáról egy napi újságban találtam egy igen érdekes cikket. Ez a következő:

Hosszú idő után ismét az infláció feletti mértékben növekedett a biztosítási piac: az első fél évben 5,2 százalékkal, 435,9 milliárd forintra bővült a szektor – közölte a Magyar Biztosítók Szövetsége (MABISZ). A szervezet szerint ugyanakkor a válság előtti szint messze van, 2008 első fél évében ugyanis 473,2 milliárd forintos összpiaci díjbevételt értek el a cégek. (METROPOL,2013.08.22.)

A 2010-es év nehéz helyzetei után a biztosítók próbálnak kilábalni ebből a helyzetből, úgy néz ki a 2013-as adatok már sokkal kedvezőbb értékeket fognak mutatni.

Az elemzések és a kérdőív alapján véleményem szerint akár az iskolákban, a fiataloknál lehetne kezdeni, hogy megtanítsuk számukra mit jelent a biztosítás és hogy miért fontos az. Folyamatos programok szervezésével lehetne tudatosabbá tenni az iskolát elvégzettek számára is a fontosabb tényeket. Az ország különböző városaiban évente párszor a biztosítók szabadtéri rendezvényeket kellene, hogy szervezzenek, ahol meg lehetne ismerni melyek az előnyei a biztosításnak. Ha az emberek többsége több információval rendelkezne, talán a lényegesebb dolgokat is másképp néznék. Az információ áramlás és a terjesztés minél szélesebb körű alkalmazása lenne a legmegfelelőbb megoldás.

ÖSSZEFOGLALÁS

Dolgozatom a Magyarország legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező biztosító társaságainak összehasonlító gazdasági elemzésére irányult, ennek során a 2008 és 2012 évek közti időszak adatait alapul véve végeztem el a számviteli nyilvántartások sajátosságait is figyelembe vevő értékelő elemzésemet. A biztosító társaságok piaci részesedéseit vizsgálva, a három legnagyobb társaság közül, az első Allianz Hungária Biztosító Zrt, a második a Generali-Providencia Biztosító Zrt., a harmadik legnagyobb részesedéssel rendelkező a Groupama Garancia Biztosító Zrt. 2008 után a gazdasági válság kezdetén, még nem volt nagy a veszély, az emberek többsége nem érzékelte a közeledő nehézségeket. Sokan még több biztosítást kötöttek, mindez jól látszott a mutatókban, a vizsgált társaságok többségénél 2009-re gazdasági növekedés volt tapasztalható. 2010-es évben a helyzet sokkal kritikusabbá vált, de a biztosítók próbálták teljesíteni kötelezettségüket. A bevétel arányos mutatóknál jól látszik a 2010-es évben mekkora csökkenés lett jelen, a tőkearányos mutatók is alátámasztják a helyzetet. A ROE mutatónál látszik a legjobban a bekövetkezett károk hatása az éves beszámoló értékeiben, főleg az Allianz esetében ahol az érték -8,83%-ot ad és a Generalinál is kitűnik 11,80%-os eredmény, a Groupama esetében nemcsak ebben az évben, de a következőben is csökkenés látszik. A ROA mutató is alátámasztja ezt a helyzetet az Allianz esetében -1,42%-os érték van jelen, a Generali esetében pedig 1,07%-os a csökkenés. A Groupama esetében két éven keresztül nagyobb csökkenések vannak jelen.

A helyzet 2011-re már változást mutatott, és mérséklődtek a kiadások is, míg 2012 évet vizsgálva az eredményeik javultak, ezt tükrözi például a tőkeerősség mutató, minek tekintetében az Allianz esetében közel 1,20%-os növekedés látszik 2011-ről 2012-re, a mutató értéke 16,22%-os értéket ad. A Generali esetében is több mint 0,60%-os növekedés látható, 2012-ben a tőkeerősség 9,95%-os. Hasonló javulást láthatunk a tőkeszerkezeti mutatók elemzésekor a saját tőke/ jegyzett tőke arányánál is, ahol mind a három társaság esetén növekedés tapasztalható. Az Allianz-nál az érték 8%-os javulást jelez 2012-re, a Generalinál 9%-os a növekedés mértéke. A Groupama esetében a nem mutat túlzott nagy növekedést, de az előző évhez képest 2012-re 295,70%-os a saját tőke aránya a jegyzett tőkéhez képest. A vége felé a bruttó kárhányad mutatónál is javulás látszik 2012-ben. Az Allianz biztosítónál 43,49% a bruttó kárhányad alakulása, ami azt jelenti, hogy az előző évhez képest 5,50%-al kevesebbet tartalékolnak károkra. A Generali esetében 47,28%-os volt a 2012-es évben a mutató értéke,

ami 2011-hez képest 5%-os csökkenést mutat. A Groupamanál a 2012-es évben 0,50%-os volt a csökkenés értéke.

A természeti katasztrófákon túl a vizsgált időszakban a munkavállalók elbocsátása, a leépítések is negatív hatással bírtak a biztosítók teljesítményeire, akinek nem volt biztosítása, azok a nehéz anyagi helyzet miatt, már nem igazán kötöttek szerződéseket. Az egyre nehezedőbb élet az emberek gondolkodását is formálni kezdte, nem egy esetben hallottam azt, hogy a szülők elégedetlenek voltak egy-egy természet okozta kár miatti rendezésnél. Az elégedetlenséget sok esetben az információhiány okozta, amikor az illetékes személy nem tudta pontosan a szerződés pontjait, a biztosító mire vállal felelősséget és mire nem.

2011-re a helyzet már jobb lett, a kritikus időszakból kilábalni látszanak a társaságok, az Allianz és Groupama mérleg szerinti eredményük már pozitív eredményt mutat.

A helyzet 2012-re a Generalinál stabilizálódni látszik, a vizsgált adatsor megmutatja, jövedelmezőségüket tekintve a biztosító társaságok jobb évet zártak. Ebben az évben kisebb recessziók voltak láthatók, ezt alátámaszsa a mérleg szerinti eredmény értéke is, de legalább nyereséggel zárták az évet.

Összességében elmondható, hogy ezeket a nagy multinacionális, tőkeerős társaságokat is érintik a különböző bekövetkező események, lényegesen befolyásoló tényező volt az is, hogy a szerződésállományból hány olyan ember volt, aki kárt szenvedett.

SZAKIRODALMI JEGYZÉK

Szakirodalom

1. Adorján Zs. – Péteri J. – Zavonyik J. – Serfőző Gy. (2005): Ágazati Biztosítástan, Budapest Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó, 21p., 208-209p., 239p.
2. Bach Gy. – Balogh I. – Hermann T. – László Gy. – Tápai J. (2008): Pénzügyi- és biztosítási alapismeretek, Budapest Kiadja a Biztosítási Oktatási Intézet Fejlesztési Alapítvány Szakközépiskola, 20p., 33- 36p., 87p.
3. Bács Z. – Boros A. – Borszéki É. – Darabos É. – Dékán Tamásné Orbán I. – Fenyves V. – Galicz K. – Kotormán A. – Kozár L. – Kvancz J. – Nagy A. – Pupos T. – Reke B. – Rózsa A. – Tábori M. – Urfi P. – Wágner V. – Zémán Z. (2007): Pénzügy Számvitel, Debrecen Kiadó: Debreceni Egyetem Agrár és Műszaki Tudományok Centruma, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar, 29.p.
4. Bálint J. – Ferenczy T. – Szűcs I. (2007): Üzleti tervezés, Debrecen, Debreceni Egyetem Agrár- és Műszaki Tudományok Centruma, Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar Kiadó, 59p., 89.p.
5. Birher I. – Pucsek J. – Sándor L. – Sztanó I. (2007): A vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése, Budapest Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zártkörűen Működő Rt., 13 - 14p.,
6. Bíró T. – Kresalek P. – Pucsek J. – Sztanó I. (2012): A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, Budapest Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zártkörűen Működő Rt., 22.p.
7. Damodaran, A.: 2007. Return on Capital (ROC), Return on Invested Capital (ROIC) and Return on Equity (ROE): Measurement and Implications, Stern School of Business, 11.p.
8. Éva K. (2007): Számvitel elemzés I., Budapest Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zártkörűen Működő Rt., 26p.,
9. Horinka M. – Luttenberger Z. (2005): Biztosításelmélet és üzemgazdaságtan, Budapest Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó, 18p.
10. Kondorosi F. (2002): A vezetői számvitel és elemzés alapjai, Vázlatok a vezetői számvitel és elemzés tanulásához, Debrecen Régió Oktatási Központ Kft. Kiadó, 51p., 52.p., 59.p.
11. Kondorosi F. (2005): Kiegészítés és példatár a vezetői számvitel és elemzés alapjaihoz, Debrecen „CONTROLL 2003” KFT kiadó, 132 p.,

12. Kozma A. (2001): Vázlatok a számvitel tanulásához 1. kötet – Általános számvitel és könyvviteli ismeretek, Debreceni Egyetem, Keletlombard Kft.
13. Kozma A. (2001): Vázlatok a számvitel tanulásához 2. kötet – A vállalkozások számvitele, Debreceni Egyetem, Keletlombard Kft. 5.p.,
14. Nábrádi A. – Pupos T. (2010): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata, Budapest Szaktudás Kiadó Ház, 14 - 15p.,
15. Szűcs I. – Nagy L. (2004): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata -, Debrecen Campus Kiadó, 114p.,
16. Sztanó I. (2012): Adózás, Budapest SALDO Kiadó, 232 p.
17. Van Horne, J. and Wachowicz, J. JR.: 2005. Fundamentals of Financial Management, Financial Times Prentice Hall imprint, London, 2005, 202p.
18. Zavodnyik J. (2005): Biztosítási Jog, Budapest Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó, 135p., 140p., 167p., 178p., 181p.,

Törvények, jogszabályok:

1959. évi IV. törvény Polgári Törvénykönyv „Biztosítás” című XLV. fejezete 536-570.§
2000. évi C. törvény Számviteli törvény
2003. évi LX: törvény a biztosítóintézetekről és a biztosítási tevékenységről Bit. 3-4.§
- 192/2000 (XI.24.) Kormányrendelet Mérleg és Eredménykimutatás felépítése

Szaklapok és újságcikkek:

- Adó- és Pénzügyi szaklap XXVII. évfolyam 2013/6. szám A biztosítások és az Szja Főszerkesztő Dr. Kátai András, Complex Kiadó Kft.
- HVG Különszám, 2010/4. november
- HVG Különszáma, 2012/5. December
- Metropol, 2013. augusztus 22.
- Metropol 2013. október 2, 6p.

Internetes források:

- I1: https://www.allianz.hu/www/hu/allianz_tortenelem.html (letöltve: 2013.09.24., 16:20)
- I2: https://www.allianz.hu/www/hu/tarsasag_fejlodes_tortenet.html (letöltve: 2013. 09.24., 16:50)
- I3: https://www.generali.hu/Rolunk/Generali_Biztosito/Cegtortenet/A_Generali_Magyarorszaggon.aspx (letöltve: 2013.08.07. 10:40)

I4:https://www.generali.hu/Rolunk/Generali_Biztosito/Cegtortenet/A_nemzetkozi_Generali_Csoport.aspx (letöltve: 2013.08.07. 12:20)

I5: <http://www.groupama-garancia.hu/r-lunk/the-new-groupama-garancia/bemutakozik-a-groupama-garancia-biztos-t--@/article.jspz?id=10115> (letöltve: 2013. 08.25, 09:30)

I6: <http://www.groupama-garancia.hu/r-lunk/the-new-groupama-garancia/bemutakozik-a-groupama-garancia-biztos-t--@/article.jspz?id=10115> (letöltve: 2013. 08. 25, 09:50)

<http://e-beszamolo.kim.gov.hu/> (letöltések időpontja 2013. 09.04)

<http://mabisz.hu/hu/piaci-adatok-jelentesek.html> (letöltések időpontja 2013. 08.08.)

MELLÉKLET

1. melléklet Allianz Hungária Biztosító Zrt. mérlegeinek eszköz oldala 2008 és 2012 között

Adatok millió Ft-ban

Mérleg – Allianz Hungária Biztosító Zrt.

Mill Ft-ban

<i>A tétel megnevezése</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
A. Immateriális javak	7613	9465	5240	3872	2679
B. Befektetések	212482	234489	241258	271023	280235
I. Ingatlanok	16052	17224	20416	11405	11406
<i>II. Befektetések kapcsolt vállalkozásban</i>	<i>1000</i>	<i>1000</i>	<i>5642</i>	<i>24045</i>	<i>25946</i>
<i>III. Egyéb befektetések</i>	<i>195318</i>	<i>216136</i>	<i>215083</i>	<i>235444</i>	<i>242753</i>
IV. Viszontbiztosításba vett biztosítási ügyletből eredő letéti követelések	112	129	117	129	130
V. A befektetések értékhelyesbítése	0	0	0	0	0
VI. A befektetések értékelési különbözete	0	0	0	0	0
C. A befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések	43836	39442	44365	47231	33497
1. Tárgyi eszközök készletek	945	1825	1272	1264	1314
2. Bankbetétek, pénztár	2778	2345	4876	2824	3732
3. Visszavásárolt saját részvények	0	0	0	0	0
4. Egyéb	0	0	0	0	0
F. Aktív időbeli elhatárolások	10809	12426	11003	13651	12744
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN	288420	309408	320792	350802	345333

2. melléklet Allianz Hungária Biztosító Zrt. mérlegeinek forrás oldala

Adatok Millió Ft-ban

<i>Mérleg – Források</i>	2012	2011	2010	2009	2008
A. Saját tőke	46794	46440	51659	56219	54821
I. Jegyzett tőke	4266	4266	4266	4266	4266
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	0	0
III. Tőketartalék	11183	11182	11145	11145	11145
IV. Eredménytartalék	30992	30467	40808	39410	37692
V. Lekötött tartalék	0	0	0	0	0
VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0	0
VII. Mérleg szerinti eredmény	353	525	-4560	1398	1718
B. Alárendelt kölcsöntőke	0	0	0	0	0
C. Biztosítástechnikai tartalékok	176379	187734	206056	220138	226288
1. Meg nem szolgáltat díjak tartaléka	6178	6392	6062	6701	5466
2. Matematikai tartalékok	78486	81183	85371	87587	88168
3. Függőkár tartalék	72258	77152	94674	104334	112873
4. Díj-visszatérítési tartalékok	1783	2111	2056	1749	1884
5. Káringadozási tartalék	5121	7549	4794	6927	6924
6. Egyéb tartalékok	12553	13347	13099	12840	10973
D. Biztosítástechnikai tartalékok a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás szerződői javára	43836	39442	44365	47231	33497
E. Céltartalékok	1298	1033	1047	972	265
F. Viszontbiztosítóval szembeni letéti kötelezettségek	97	104	92	1119	1067
G. Kötelezettségek	15003	28585	11330	18267	23244
I. Kötelezettségek közvetlen biztosítási ügyletekből	3213	2470	5902	5530	8306
II. Kötelezettségek viszontbiztosítási ügyletekből	1160	1039	1246	1256	1446
III. Kötelezettségek kötvénykibocsátásból	0	0	0	0	0
IV. Hitelek	0	0	0	0	0
V. Egyéb kötelezettségek	10630	25076	4182	11481	13492
VI. Kötelezettségek értékelési különbözete	0	0	0	0	0
VII. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	0	0	0	0	0
H. Passzív időbeli elhatárolás	5013	6070	6243	6856	6151
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	288420	309408	320792	350802	345333

3. melléklet Allianz Hungária Biztosító Zrt. – Eredménykimutatásai

Adatok Milliő Ft-ban

Mill. Ft-
ban

<i>A tétel megnevezése</i>	2012	2011	2010	2009	2008
A). Nem életbiztosítási ágánál					
01. Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	67852	80326	101758	119239	121786
a). Bruttó díj	89527	95848	117196	131228	140530
b) Viszontbiztosítónak átadott díj (-)	21803	15185	15938	10606	17785
c). Meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása (+/-)	40	214	-676	733	850
d) A viszontbiztosító részesedése a meg nem szolgáltat díjak tartalékának változásából (+/-)	168	-123	-176	-650	-109
02. Biztosítottaknak visszajuttatandó befektetési eredmény (C/06. sorral egyezően)	2276	49	1103	14	72
03. Egyéb biztosítástechnikai bevétel	863	1431	426	11	4
04. Károk ráfordításai	44772	39657	63778	65283	87153
05. Matematikai tartalékok (+/-)	3228	265	1565	-561	603
06. Díj-visszatérítési tartalék változása (+/-)	-119	-192	-231	-215	-138
07. Káringadozási tartalék változása (+/-)	-2428	2755	-2133	2	0
08. Egyéb tartalék változása (+/-)	-760	405	313	1968	738
09. Nettó működési költségek	16784	23552	31106	35709	34873
10. Egyéb biztosítástechnikai ráfordítások	1461	1675	1716	2309	3748
A). BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI EREDMÉNY	8053	13689	7173	14769	-5115
B) Életbiztosítási ágánál					
01. Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	42774	48180	49981	34386	45320
a) bruttó díj	42759	48247	49878	34274	45230
b) Viszontbiztosítónak átadott díj (-)	71	74	36	36	41
c) meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása (+/-)	-86	-7	-139	-148	-136
d) a viszontbiztosító részesedése a meg nem szolgáltat díjak tartalékának változásából (+/-)	0	0	0	0	-5
02. Biztosítástechnikai bevételek befektetésekből	6580	7640	6401	6043	5861
03. Befektetések nem realizált nyeresége	3636	387	2298	8338	4036
04. Egyéb biztosítástechnikai bevétel	350	400	319	350	356
05. Károk ráfordításai	42280	51131	54667	21121	19861
06. Matematikai tartalékok változása (+/-)	-5925	-4452	-3781	-20	3088
07. Díj-visszatérítési tartalékok változása (+/-)	-208	246	538	81	-93
08. Káringadozási tartalék változása (+/-)	0	0	0	0	0
09. Egyéb tartalékok változása (+/-)	-34	-156	-54	-100	141
10. Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás tartalékának változása (+/-)	4394	-4922	-2867	13734	10903
11. Nettó működési költségek	8750	8556	8710	7277	7886
12. Biztosítástechnikai ráfordítások befektetésekből	2381	1357	921	1121	1214
13. Befektetések nem realizált vesztesége	337	3407	548	4532	11193
14. Egyéb biztosítástechnikai ráfordítások	0	8	231	77	21
B). BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI EREDMÉNY	1365	1432	86	1294	1359
C) Nem biztosítástechnikai elszámolások					
10. Egyéb bevételek	2651	1581	2451	1633	4272

11. Egyéb ráfordítások	14495	13428	14091	5506	3449
<i>Egyéb nem biztosítástechnikai tevékenységek eredménye</i>	-11844	-11847	-11640	-3873	823
D) SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY	5049	17396	-4503	9747	8953
<i>14. Rendkívüli eredmény</i>	-17	-32	-25	-35	-19
E). ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	5032	17364	-4528	9712	8934
15. Adófizetési kötelezettség	785	2297	32	2134	1000
F). ADÓZOTT EREDMÉNY	4247	15067	-4560	7578	7934
16. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0	5561	0	0	2745
17. Jávahagyott osztalék és részesedés	3894	20103	0	6180	8961
G). MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	353	525	-4560	1398	1718

4. melléklet Generali - Providencia Biztosító Zrt. mérlegeinek eszköz oldala 2008 és 2012 között

Adatok Milliő Ft-ban

Mill.

Mérleg – Generali-Providencia Biztosító Zrt.

Ft-ban

<i>A tétel megnevezése</i>	2012	2011	2010	2009	2008
A. Immateriális javak	4413	4382	3825	3063	1948
B. Befektetések	149724	167420	172235	194633	196008
I. Ingatlanok	709	715	658	679	679
II. Részesedések	12882	17030	17809	15739	16723
III. Egyéb befektetések	135864	149340	153427	177870	178228
IV. Viszontbiztosításba vett biztosítási ügyletből eredő letéti követelések	269	335	341	344	378
V. A befektetések értékhelyesbítése	0	0	0	0	0
C. A befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések	88696	82435	85545	75481	57419
D. Követelések	5179	7042	6070	6533	9062
E. Egyéb eszköz	6547	5886	14454	12349	9526
1. Tárgyi eszközök készletek	1374	1743	1444	1449	1504
2. Bankbetétek, pénztár	5173	4143	13009	10901	8023
3. Visszavásárolt saját részvények	0	0	0	0	0
4. Egyéb	0	0	0	0	0
F. Aktív időbeli elhatárolások	14901	15372	15170	13996	15286
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN	269460	282537	297299	306056	289251

5. melléklet Generali-Providencia Biztosító Zrt. mérlegeinek forrás oldala

Adatok Millió Ft-ban

<i>Mérleg – Források</i>	2012	2011	2010	2009	2008
A. Saját tőke	26811	26403	26996	29311	26366
I. Jegyzett tőke	4500	4500	4500	4500	4500
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	0	0
III. Tőketartalék	5092	4996	4996	4996	4996
IV. Eredménytartalék	16067	16349	16706	16099	12384
V. Lekötött tartalék	775	558	794	771	668
VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0	0
VII. Mérleg szerinti eredmény	377	0	0	2945	3817
B. Alárendelt kölcsöntőke	0	0	0	0	0
C. Biztosítástechnikai tartalékok	135067	150129	162518	170921	184539
1. Meg nem szolgáltat díjak tartaléka	5558	5650	5752	6059	10460
2. Matematikai tartalékok	59311	70578	78363	82711	85052
3. Függőkár tartalék	50840	53701	55303	58429	65573
4. Díj-visszatérítési tartalékok	3336	2798	3467	2005	2658
5. Káringadozási tartalék	9715	10805	12275	13418	13086
6. Egyéb tartalékok	6307	6597	7358	8299	7710
D. Biztosítástechnikai tartalékok a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás szerződői javára	88696	82435	85545	75481	57419
E. Céltartalékok	1249	591	539	553	1290
F. Viszontbiztosítóval szembeni letéti kötelezettségek	406	127	129	131	0
G. Kötelezettségek	12466	16658	15259	23190	13777
I. Kötelezettségek közvetlen biztosítási ügyletekből	2204	2130	2031	2012	2097
II. Kötelezettségek viszontbiztosítási ügyletekből	6277	7500	5867	9389	3666
III. Kötelezettségek kötvénykibocsátásból	0	0	0	0	0
IV. Hitelek	0	0	0	0	0
V. Egyéb kötelezettségek	3985	7030	7361	11789	8014
VI. Kötelezettségek értékelési különbözete	0	0	0	0	0
VII. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	0	0	0	0	0
H. Passzív időbeli elhatárolás	4765	6194	6311	6468	5859
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	269460	282537	297299	306056	289251

6. melléklet Generali-Providenci Biztosító Zrt. Eredménykimutatásai

Adatok Milliő Ft-ban

<i>Generali-Providencia Biztosító Zrt. - Eredménykimutatás</i>					Mill. Ft
<i>A tétel megnevezése</i>	2012	2011	2010	2009	2008
A). Nem életbiztosítási ágnál					
01. Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	36584	41654	45504	45977	75951
a). Bruttó díj	72023	79128	83141	84173	85164
b) Viszontbiztosítónak átadott díj (-)	35393	37396	37772	42433	7949
c). Meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása (+/-)	247	136	-164	-604	398
d) A viszontbiztosító részesedése a meg nem szolgáltat díjak tartalékának változásából (+/-)	201	58	-30	3632	-866
02. Biztosítottaknak visszajuttatandó befektetési eredmény (C/06. sorral egyezően)	119	119	220	121	101
03. Egyéb biztosítástechnikai bevétel	362	724	220	46	203
04. Károk ráfordításai	18792	23895	29382	23048	46004
05. Matematikai tartalékok (+/-)	-41	-144	245	-42	211
06. Díj-visszatérítési tartalék változása (+/-)	69	5	-92	-747	1
07. Káringadozási tartalék változása (+/-)	-1090	-1470	-1143	332	886
08. Egyéb tartalék változása (+/-)	-284	-813	-844	232	1574
09. Nettó működési költségek	16281	17444	17252	17433	23427
A). BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI EREDMÉNY	2366	2483	-103	4613	2729
B) Életbiztosítási ágnál					
01. Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	37577	40129	43420	43497	49180
a) bruttó díj	37822	40353	43615	43546	48952
b) Viszontbiztosítónak átadott díj (-)	383	404	367	212	274
c) meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása (+/-)	-100	-193	-160	-178	-462
d) a viszontbiztosító részesedése a meg nem szolgáltat díjak tartalékának változásából (+/-)	38	-13	12	-14	39
02. Biztosítástechnikai bevételek befektetésekből	5702	5780	6429	7361	11433
03. Befektetések nem realizált nyeresége	17078	15249	19842	16051	0
04. Egyéb biztosítástechnikai bevétel	0	0	0	0	0
05. Károk ráfordításai	41353	41497	36611	29577	38316
06. Matematikai tartalékok változása (+/-)	-11226	-7641	-4593	-2299	-8004
07. Díj-visszatérítési tartalékok változása (+/-)	469	-675	1555	94	-1069
08. Káringadozási tartalék változása (+/-)	0	0	0	0	0
09. Egyéb tartalékok változása (+/-)	-6	51	-96	356	-489
10. Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás tartalékának változása (+/-)	6261	-3110	10063	18062	-3517
11. Nettó működési költségek	10428	10358	10006	9808	10248
12. Biztosítástechnikai ráfordítások befektetésekből	466	512	278	2449	7855
13. Befektetések nem realizált vesztesége	9361	17353	12795	5320	13254
14. Egyéb biztosítástechnikai ráfordítások	58	0	0	0	0
B). BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI EREDMÉNY	3193	2813	3074	3543	4020
C) Nem biztosítástechnikai elszámolások	-3874	-521	559	7196	4057

10. Egyéb bevételek	2121	1689	2062	2689	2756
11. Egyéb ráfordítások	10035	9440	10183	4762	4896
D) SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY	1685	4775	3530	15352	10806
<i>14. Rendkívüli eredmény</i>	<i>554</i>	<i>93</i>	<i>39</i>	<i>42</i>	<i>200</i>
E). ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	2239	4868	3569	15394	11006
15. Adófizetési kötelezettség	112	-39	384	2449	1689
F). ADÓZOTT EREDMÉNY	2127	4906	3185	12945	9317
16. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0	594	2314	0	0
17. Jóváhagyott osztalék és részesedés	1750	5500	5500	10000	5500
G). MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	377	0	0	2945	3817

7. melléklet Groupama Garancia Biztosító Zrt. mérlegeinek eszköz oldala 2008 és 2012 között

Adatok Millió Ft-ban

<i>Mérleg – Groupama Groupama Biztosító Zrt.</i>					<i>Mill. Ft</i>
<i>A tétel megnevezése</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
A. Immateriális javak	7947	6512	4889	1551	1053
B. Befektetések	96375	87246	87901	99956	85017
I. Ingatlanok	3352	3360	3301	2507	2264
II. Befektetések kapcsolt vállalkozásban	30	30	0	11644	21721
III. Egyéb befektetések	92993	83856	84600	85805	61032
IV. Viszontbiztosításba vett biztosítási ügyletből eredő letéti követelések	0	0	0	0	0
V. A befektetések értékhelyesbítése	0	0	0	0	0
VI. A befektetések értékelési különbözete	0	0	0	0	0
C. A befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítások szerződői javára végrehajtott befektetések	160808	162142	153630	140525	133985
D. Követelések	4460	3909	5390	4059	2104
E. Egyéb eszköz	1865	1709	1534	1386	1197
1. Tárgyi eszközök készletek	1501	1167	1155	1366	1136
2. Bankbetétek, pénztár	364	542	379	20	61
3. Visszavásárolt saját részvények	0	0	0	0	0
4. Egyéb	0	0	0	0	0
F. Aktív időbeli elhatárolások	4341	4138	4312	3664	2550
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN	275796	265656	257656	251141	225906

8. melléklet Groupama Garancia Biztosító Zrt. mérlegeinek forrás oldala 2008-2012 között

Adatok Millió Ft-ban

<i>Mérleg – Források</i>	2012	2011	2010	2009	2008
A. Saját tőke	27725	27519	27512	27503	25194
I. Jegyzett tőke	9376	9376	9376	9376	7351
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	0	0
III. Tőketartalék	6643	6643	6643	6643	0
IV. Eredménytartalék	11462	11328	11493	11484	16588
V. Lekötött tartalék	176	165	0	0	0
VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0	0
VII. Mérleg szerinti eredmény	68	7	0	0	1255
B. Alárendelt kölcsöntőke	0	0	0	0	0
C. Biztosítástechnikai tartalékok	75996	67946	67172	64858	51160
1. Meg nem szolgáltat díjak tartaléka	4584	3546	4088	2928	2262
2. Matematikai tartalékok	43252	42293	40455	37930	30866
3. Függőkár tartalék	25476	19873	20579	21706	15916
4. Díj-visszatérítési tartalékok	984	1130	973	958	959
5. Káringadozási tartalék	648	648	648	648	648
6. Egyéb tartalékok	1051	456	429	688	509
D. Biztosítástechnikai tartalékok a befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás szerződői javára	160808	162142	153630	140525	133985
E. Céltartalékok	112	67	261	63	1258
F. Viszontbiztosítóval szembeni letéti kötelezettségek	0	0	0	0	0
G. Kötelezettségek	8971	5851	7661	16865	12883
I. Kötelezettségek közvetlen biztosítási ügyletekből	1981	1739	2019	3871	1762
II. Kötelezettségek viszontbiztosítási ügyletekből	269	100	14	107	36
III. Kötelezettségek kötvénykibocsátásból	0	0	0	0	0
IV. Hitelek	0	0	0	0	0
V. Egyéb kötelezettségek	6721	4012	5628	12887	11085
VI. Kötelezettségek értékelési különbözete	0	0	0	0	0
VII. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	0	0	0	0	0
H. Passzív időbeli elhatárolás	2184	2131	1420	1327	1426
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	275796	265656	257656	251141	225906

9. melléklet Groupama Garancia Biztosító Zrt. Eredménykimutatásai

Adatok Milliő Ft-ban

<i>Groupama Garancia Biztosító Zrt. - Eredménykimutatás</i>					<i>Mill. Ft</i>
<i>A tétel megnevezése</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>	<i>2008</i>
A). Nem életbiztosítási ágánál					
01. Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	42528	41514	41720	40846	34385
a). Bruttó díj	44776	43596	44685	43078	39305
b) Viszontbiztosítónak átadott díj (-)	2139	2530	1803	2409	4976
c). Meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása (+/-)	-137	-611	1017	-580	-165
d) A viszontbiztosító részesedése a meg nem szolgáltat díjak tartalékának változásából (+/-)	-246	-163	-145	-403	-109
02. Biztosítottaknak visszajuttatandó befektetési eredmény (C/06. sorral egyezően)	0	0	0	0	0
03. Egyéb biztosítástechnikai bevétel	683	314	361	177	0
04. Károk ráfordításai	21033	19519	22444	22155	17519
05. Matematikai tartalékok (+/-)	460	114	705	952	473
06. Díj-visszatérítési tartalék változása (+/-)	-149	66	-30	-279	-72
07. Káringadozási tartalék változása (+/-)	0	0	0	0	0
08. Egyéb tartalék változása (+/-)	335	11	-207	90	34
09. Nettó működési költségek	17011	15313	14988	15833	16142
10. Egyéb biztosítástechnikai ráfordítások	947	934	731	716	726
A). BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI EREDMÉNY	3574	5871	3450	1556	-437
B) Életbiztosítási ágánál					
01. Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	41398	45616	46368	41075	39855
a) bruttó díj	41930	45734	46618	41417	40002
b) Viszontbiztosítónak átadott díj (-)	206	212	252	286	207
c) meg nem szolgáltat díjak tartalékának változása (+/-)	323	-94	-2	56	-60
d) a viszontbiztosító részesedése a meg nem szolgáltat díjak tartalékának változásából (+/-)	-3	0	0	0	0
02. Biztosítástechnikai bevételek befektetésekből	11528	11215	11158	12371	12609
03. Befektetések nem realizált nyeresége	3886	307	967	4020	0
04. Egyéb biztosítástechnikai bevétel	47	0	0	0	0
05. Károk ráfordításai	45591	35402	31830	36777	36420
06. Matematikai tartalékok változása (+/-)	-192	1724	1820	2832	3469
07. Díj-visszatérítési tartalékok változása (+/-)	3	91	45	214	148
08. Káringadozási tartalék változása (+/-)	0	0	0	0	0
09. Egyéb tartalékok változása (+/-)	-27	16	-52	1	3
10. Befektetési egységekhez kötött (unit-linked) életbiztosítás tartalékának változása (+/-)	-1334	8512	13105	6028	-1011
11. Nettó működési költségek	8788	9391	8839	7899	6750
12. Biztosítástechnikai ráfordítások befektetésekből	1450	1061	1255	1676	2777
13. Befektetések nem realizált vesztesége	0	0	0	0	3417
14. Egyéb biztosítástechnikai ráfordítások	0	0	0	0	0
B). BIZTOSÍTÁSTECHNIKAI EREDMÉNY	2580	941	1651	2039	491

C) Nem biztosítástechnikai elszámolások	0	0	0	0	0
10. Egyéb bevételek	334	571	744	2049	1598
11. Egyéb ráfordítások	5679	5867	5966	2260	4092
D) SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY	5045	1854	3841	12584	13447
14. Rendkívüli eredmény	-3	-2	-16	-1	606
E). ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	5042	1852	3825	12583	14053
15. Adófizetési kötelezettség	474	75	351	1864	2798
F). ADÓZOTT EREDMÉNY	4568	1777	3474	10719	11255
16. Eredménytartalék igénybevétele osztalékra, részesedésre	0	0	0	0	0
17. Jávahagyott osztalék és részesedés	4500	1770	3474	10719	10000
G). MÉRLEG SZERINTI EREDMÉNY	68	7	0	0	1255

10. melléklet Kérdőív

1. Önnek van-e biztosítása?

- Igen
- Nem

2. Ha az első kérdésre NEM a válasza, akkor miért? (több válasz is lehet)

- Rossz anyagi helyzet miatt
- Nincs kockázat az életembe
- Volt már, de nem voltam elégedett vele
- Fölöslegesnek tartom
- Nincs szükségem rá
- Egyéb:.....

3. Ha igen volt az 1. kérdésre a válasza, akkor miért? (több válasz lehet)

- Félttem az életem
- Így érzem magam biztonságban
- A törvény előírja (pl. kötelező gépjármű biztosítás)
- Nélkülözhetetlen az életemből
- Egyéb:.....

4. Milyen biztosítást kötött? (Több válasz lehet)

- életbiztosítás
- lakásbiztosítás
- kötelező gépjármű biztosítás
- casco

- utas biztosítás
 - Egyéb:.....
5. *Melyik biztosító társaságnál van szerződése? (több válasz is lehet)*
- Allianz Hungária Biztosító Zrt.
 - Generali Providencia Biztosító Zrt.
 - Groupama Garancia Biztosító Zrt.
 - AEGON Magyarország Általános Biztosító Zrt.
 - ING Biztosító Zrt.
 - Egyéb:
6. *Miért ezt a biztosító társaságot választotta? (lehet több válasz)*
- Kedvező díj
 - Kockázat
 - Bizalom, megbízhatóság
 - Népszerűség
 - Ismeretség (ismerős ott dolgozik)
 - Akció, kedvezmény miatt
 - Egyéb:
7. *Hogyan kötötte meg biztosítását?*
- Internetesen
 - Tanácsadó kötötte
 - Ügyfélszolgálatnál
8. *Volt-e már káreseménye?*
- Igen
 - Nem
9. *Ha előző válasza igen volt, mennyire volt elégedett a kárrendezéssel?*
- Tökéletesen elégedett voltam
 - Átlagosan, elégedett voltam
 - Nem voltam elégedett
10. *Volt-e szerződés felbontása vagy megszüntetése? Miért? (több válasz lehet)*
- Elégedetlenség
 - Pénzügyi gondok
 - Jobb ajánlat
 - Egyéb:

11. *Ha befektetés előtt állna, vagy pénzét szeretné elhelyezni biztonságban melyiket választaná?*

- Banknál elhelyezni, befektetni
- Biztosítónál elhelyezni, befektetni
- Egyéb:

Életkora:

Neme:.....

Lakhelye (város):.....